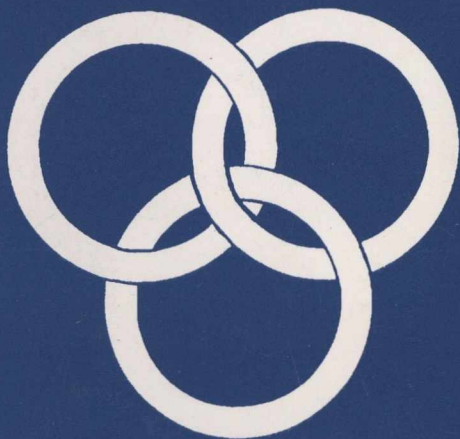

1995. I. NEGYEDÉV

Vezess!

KERESZTYÉN IFJÚSÁGI VEZETŐK LAPJA

18.

Vezess!

KERESZTYÉN IFJÚSÁGI VEZETŐK LAPJA

Kiadó:

Keresztyén Ifjúsági Egyesületek
Nemzeti Szövetsége
(KIE NSZ)

Szerkesztőség:

1085 Budapest, Horánszky u. 26.
Telefon/fax: (06-1) 267-0587

Felelős szerkesztő:

Szeverényi János

Szerkesztőség:

Ablonczy Margit
Aklanné Balogh Éva
Bölcsföldi András
Harmathy Zsófia
Hikisch Zoltán
Kisantal Tibor,
Könyves Ildikó
Szalai András
Tóth L. Kristóf

Nyomdai kivitelezés:

Alfa Kiadó és Nyomda
1139 Budapest,
Lomb. u. 22.
Telefon/fax:
(06-1) 149-0757

Felelős vezető:

Tóth Béla

Megjelenik
negyedévente

Ára: 100 Ft

Megrendelhető a
szerkesztőség címén

*Uram, vezess engem,
hogy én is Hozzád
vezethessek másokat!*

TARTALOMBÓL

Bibliamunka	4
Tanuljunk egymástól	5
Bibliatanulmányozás	6
Derű	9
Tudod-e?	10
Könyvismertetés	12-13
Hírek	14
KIE - Arcképcsarnok	16
Kézművesség	20
Vallások	22
Ének-zene	26
Akarsz-e játszani?	29
Teológia	30
Helyzetgyakorlatok	31

és sok más!

SZÁMUNK SZERZŐI

Ablonczy Ágnes	tanár	Baja
Ablonczy Margit	református lelkész	Kecskemét
Aklanné Balogh Éva	evangélikus lelkész	Sámsonháza
Bartha Árpád	gyógyszerész	Miskolc
Binder István	tanár	Budapest
Bölcsföldi András	református lelkész	Kecskemét
Győri János Sámuel	evangélikus lelkész	Budapest
Harmathy Zsófia	református hitoktató	Budapest
Hikisch Zoltán	zenetanár	Budapest
Horváth Zsuzsa	főiskolai hallgató	Debrecen
Dr. Kovács Bálint	ny. református lelkész	Budapest
Könyves Ildikó	tanár	Bajánsenye
Martonné Szalóky Eszter	főiskolai hallgató	Budapest
Menich Zsuzsa †	evangélikus lelkész	Budapest
Németh Géza	református lelkész	Budapest
Szentmihályi Szabó Péter	költő	Budapest
Szeverényi János	evangélikus lelkész	Beregrákos, (Kárpátalja)
Tóth Ibolya	főiskolai hallgató	Budapest
Tóth L. Kristóf	református teol. hallgató	Franciaország
Alain Vivien	szénátor	

Versek, grafika: Roger Hudson, Karinthy Frigyes,
Kós Károly, Pilinszky János

...Az a perc, amikor állsz a stégen,
szemedbe káprázik a vízen tükröződő
napfény, halloed a fürdőzők nevetését, jóízűt
nyújtózol, előrelendíted a karod – és
elrugaszkodsz a talajtól.

Ha most megállna az idő!

Ott vagy a föld, az ég és a víz között,
már elindultál, de még nem érkeztél meg,
úton vagy. A szíved hevesen dobog, már
előre érzed a víz keménységét, hidegségét, s
aztán a feloldódást, az elernyedést, a
hirtelen beálló csöndet, s ahogy a tüdődben
lévő levegő a felszíre emel. Milyen jó is ez,
milyen nagyszerű feloldása ennek a
feszültségnek, ami azért még itt kalimpál

benned. De a föld már messze van, hiszen ugrasz éppen, már nincs visszaút,
ezt már be kell fejezni. A pillanat töredék része alatt ijedség fog el, mit
szépsűk, félsz most egy kicsit, olyan hatalmas a víz, s olyan kicsi vagy
mindehhez te. Mégis kell ez a félelem, kell, hogy legyőzhesd, kell az a
csodálatos nyugalom, ami majd fölvaltja, kell a diadalmas, vidám felbukkanás
a vízből.

Ezért most épp a levegőben vagy, félelem, bátorság, kétségek, bizonyosság
között.

Persze, a parton sétálgatva és a fürdőzőket figyelve is nagyszerűen lehet
szórakozni. Minden feszültség nélkül nézni a vizet és örülni a fénynek. Ez is
szép.

De ő ezt mondja: gyere, ugorj be! Gyere, vállald a rizikót, láss neki, fogj
bele, ugorj! Talán félni fogsz az elején, talán kicsit bizonytalan leszel. És lesz
egy pillanat, amikor már nem tudsz megfordulni, bár lehet, hogy szeretnél s a
szívedet összeszorítja a félelem. Ne bámészkodj hát, ne kibicelj, ne
mentegetőzz, ne szövegelj, ez most a te ugrásod ideje.

Gyere, mert várlak!

Ez az a perc, amikor föld és ég között előrenyújtott karral zuhansz az Ő
karjai közé.

Áldott a vízbeugrás pillanata.

Aklanné Balogh Éva

– csoportos bibliatanulmányozási módszerek –

Első benyomások

Leírás: Közös imádság után a vezető egy adott bibliai részt nagyon lassan felolvas, miközben a résztvevők egy lapra felírják az első benyomásaikat, illetve azokat a gondolatokat, amik a szöveg olvasása nyomán eszükbe jutnak. A lapokat összegyűjtjük, átnézzük, majd újra kiosztjuk. Mindenki felolvassa azt, ami a kapott lapon található. Egy nagy kartonra feljegyezzük a benyomásokat, a súlypontokat külön is megjelöljük. A felvetődő kérdéseket, idegen kifejezéseket azonnal megbeszéljük, majd még egyszer elolvassuk a szöveget. A vezető ezután az első benyomásokkal kapcsolatos kérdéseket tesz fel a csoportnak. (Egyszerűbb forma, ha csak egy benyomást ír fel mindenki.)

Gyakorlati tanácsok: Legyen kéznél papír, filctoll, toll, karton. Elegendő idő álljon rendelkezésre az egyes lépésekhez! Kis szünetek nem zavarják a program menetét.

Egyéb megjegyzés: Célszerű az ó- és újszövetségi történetekkel, egyszerűbb tanításokkal foglalkozni ezen a módon. Csoportmunkára teremt lehetőséget, ha két-két, illetve három-három résztvevő a szöveget emlékezetből írja le. A felírt szövegeket egymással és a Bibliával összevetjük, majd közösen beszélgetünk az adott szakasz üzenetéről.

Gyűjtötte:
Bartha Árpád

Ablonczy Ágnes

fájdalomból születő

*a fájdalom amivel leked köré vontál
minden birtokolhatónál többet ér*

*életem sóhajtásnyi
viharokban kavargó porszem
mely égi határokat érinthet
mégis föld sarába vész*

hiánya te vagy örökkévaló

*a fájdalom amivel megragadtál
amit lelkeddel lelkembe hasítottál
minden eddig lelt jódnál
többet ér*

elől és hátul körülzártál engem

olthatatlan szomjúságom ajándék

fölöttem tartod kezedet

jelenléted élet

*csodálatos előttem e tudás
magasságos én nem értem*

*téged keresnek bennem
legyek irgalmadba vont irgalom
szeretetedben fogant szeretet
fájdalomból születő fájdalom*

*ölelj világért feszülő lelkedbe
én uram*

ISTENEM

Budahegyvidéki evangélikus ifjúság

Rendhagyó beszámoló egy IFI életéről

(Elhangzott a gyülekezet szeretetvendégségén)

A hetvenes évek közepén indult a történet, amelyről akkor sokan nem tudtuk még, hogy a mi életünk története is lesz. A „Miklós” bácsik (Koczor, Müller) és Csengődy Laci bácsi éreztek ott és akkor fontosnak azt, hogy az Isten üzenetét tovább kell adni az utódoknak is. (Ezek voltunk mi.) Szinte életveszélyes volt ez a vállalkozás akkoriban. Emlékszem egy este-ntekre, amikor a közeli kocsmából kitántorgó részeket éneklésünk közben káromkodva verni kezdték az ablakokat. Nem szántszándékkal, csak a hecc kedvéért, amit akkor büntetlenül meg lehetett tenni. A dal és a dörömbölés közben lopva a felnőttekre néztem; nyugodtak voltak. Tudták, „erős vár” véd mindnyájunkat.

Az ifjúsági bibliakör pár emberrel indult újtárra, azok is részben saját fiaik (Gyuri) és lányok (Jutka) voltak. A többi a „növekedés boldogsága” volt. Egy nap, a szokott csütörtöki időpontban a gyülekezeti terem kivilágított ablaka előtt sompolyogtam a sötétben. Lehettem vagy 9 éves és már több hét óta hiányoztam az órákról. Az zavart, hogy az egyik fiúnak szakálla volt, amit elképzelhetetlenül felnőttes dolognak tartottam. A visszatalálás az első, kamaszkor előtti „pogánylázadás” legyűrését is jelentette egyben. A félnék tisztelet a nagyok iránt még sokáig kísértett.

Órák sokasága következett, amelyeket nem lehet más szavakkal megírni, mint ahogy a beszélgetések elején gyakorta kezdődött az imádság; „Köszönjük Neked Istenünk, hogy Te vagy.” Ezekon a beszélgetéseken tudtuk meg igazán, a bensőnkben naponként számon tartva, hogy kicsoda is Jézus. S nem csak a Biblia üzenetével, hanem a kamaszkorunkat gyöttrő kérdésekről való beszélgetésekkel is. Szerelem és gyűlölet nehézségei, a „memento mori” sorozata, Márk evangéliuma, Ida csodálatos előadása a Szentlélekről, egy ismeretlen fiú váratlan, nekünk szóló áldása egyszer kará-

csonykor (Arcodat mindig szemből süsse a Nap / S a szél mindig hátulról fújjon reád / Az eső puhán essen földjeidre / S tartson az Isten mindig a tenyerén Téged) mind a szeretetről beszéltek nekünk. S közben – valahol talán a pilisi hegyek, a taizéi találkozó és Legénd között – lassan magunk is barátokká, szerel-mesekké lettünk.

Napi életünké lett, hogy „csütörtökisek” vagyunk. Koczor Gyuritól tanultam meg jól szerválni a pingpongbán, s ezzel a bibliakörrel fürödtem életemben először 15 fokos vízben a püspökszentlászlói monostor melletti itatóvá-lyúban. Emiatt találkozhattunk egy biciklitúrán Hartán a község a Krisztust élete tanúságával hirdető lelkészével, s tudhattuk meg pár falu-val odébb, milyen kilátástalan a főúttól elvá-gott aprófalvak s gyülekezeteik élete. Emiatt döbbenhettem meg egyszer váratlanul, a nyári vidámság közepette Balatonakarattyán a Prédi-kátor szaván; „Mindennek megszabott ideje van, megvan az ideje minden dolognak az ég alatt.”

S bizony itt jöttünk rá mi is, hogy nekünk is van már történelmünk. Csengődy Laci bácsi a mi tanítónk is volt. Vannak, akik csak máshová mentek el; Gazsi nem magyaráz már lelkesen, mint régen, hiányzik Felicidész Ildi faliújságja, Ödön sem üldögél már itt börmellényében, ahogy egy sárga fényképen. S mi van Tiborral, Németh Enikóval. Almási Kati mosolyával... és... és...

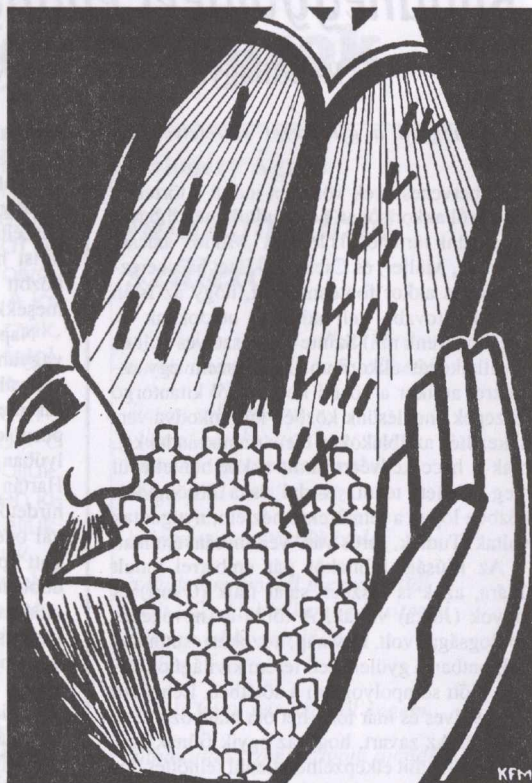
Mit írhatott bele a szívünkbe ez a – jóságos ég – vagy 15 év? Minden lelki gazdagodáson túl talán azt is, hogy felelősséggel tartozunk Istennek az utánunk jövőkéért. Haza nem térő tékozló fiú volnék, ha nem próbálnék segíteni nálam kisebbeknek, hogy megtalálják maguk-ban azt, amit Isten nekik üzen. Így köszönhet-jük meg azok fáradtságát, akiket az Isten mi segítségünkre küldött hozzánk.

(1994. április)

Binder István

Bibliatanulmányozás a gyakorlatban

Etikai sorozatunkat ez esztendőben a TÍZ PARANC SOLAT feldolgozásával szeretném folytatni. Ez a Biblia belső üzenetének, összefüggéseinek keresése, mely segíthet a „keresztén életvitel” kialakításában. Hogyan kell élnünk, hogyan kell viselkednünk egyes helyzetekben. Mit engedhet meg magának egy keresztén ember? A kérdéseket senki helyett nem tudjuk megválaszolni. Az utat mindenkinek magának kell végigjárni. De ahogy a közlekedésben is van segítségül útjelző, úgy van a hitélet ösvényein is. Ez segíthet, hogy ne tévedjünk el, ha figyelünk rá. Vagy ne ütközzünk össze másokkal, ha betartjuk a szabályait.

1. parancsolat

**ÉN, AZ ÚR VAGYOK A TE ISTENED;
AKI KIHozTALAK EGYIPTOM
FÖLDJÉRŐL A SZOLGASÁG HÁZÁ-
BÓL. NE LEGYEN MAs ISTENED
RAJTAM KÍVÜL!**

Bev: Izrael néppé formálódásának alapja volt a 10 parancsolat és a szent sátor felépítése. A társadalmi és a kultuszi rend. Így lettek nemzetté, így tudtak összetartani minden helyzetben, s így maradtak meg a népek süllyesztőjében, a történelemben. Így lehetetlen elválasztani a zsidóságnál a vallási és

a nemzeti érzéseket. Mert a kettő összefügg. Ez tartotta meg őket. Félelmetesen emlékezett a magyarság megmaradására Erdélyben. Ahol a nemzet és a vallás egy az egyben tartotta meg a népet. Vagy ahogy reformáció idején (a később az ellenreformációban is) ez tartotta meg nemzetünket, nyelvünket a szétforgácsolt hazában. A 10 parancsolat tehát sokkal több, mint pusztán törvény, mely tükröt tart, hogy megmutassa: elégtelen az életem.

Jézus óta a 10 parancsolat (hegyi beszéd értelmezése) betöltetett. Ezért nemcsak kétségbejött, hanem reménységet is ad. „Krisz-

tusra vezérlő mesterré lett”, s így nem a törvény betöltése üdvözít, hanem a Krisztusba vetett hit. De ahhoz, hogy a hitet el ne veszítsem, hogy a drága kincset megőrizzem, szükségem van a közösség rendjének betartására. Istennel és emberekkel rendezett kapcsolatokra. S ezért nem volt elég, hogy Kádár János annak idején a hatvanas években a két kőtábla közül a másodikat a szocializmusban is úttá tette. Mert az első nélkül a második sem megy. Ahogy mindannyian tapasztaljuk erkölcsi romlásunkat.

Szavanként, kifejezésenként kiosztjuk a jelenlévőknek az első parancsot, kis cetlikre írva jusson mindenkinek belőle, s az a jó, ha többeknek is van ugyanaz, s együtt gondolkodhatunk felőle.

A most következő gondolatok itt hangzottak el Kecskeméten, ezeket lehet kiegészíteni, személyessé tenni, csak arra való, hogy felkeltsék az érdeklődést.

ÉN – bemutatkozás, önkijelentés

– Ő az, aki személyes Istenként közeledek felénk

– minden Vele kezdődik, ahogy egyébként is

– nem királyi többes, csak a maga nevében nyilatkozik, s így szabadon enged válaszolni hívására

AZ ÚR VAGYOK – Ő van! Hatalmas válasz a kezdőknek: Van Isten?

– Ő az ÚR! Rettenetes és kegyelmes. De mindent a kezében tart, nincs mitől félnem

– elmondja magáról a legfontosabbat azonnal, bemutatkozása nem kertelés, mellesbeszélés

– eltörpít, mert emellett a kijelentés mellett az én szerepem csak szolga lehet!

– felel meg, mert emellett a kijelentés mellett nekem szabad szolgának lennem! Megtapasztalt tehetetlenségeimben, magamban való csalódásaimban hatalmas vigasztalás: Ő még mindig Úr

– Ő az **EGYETLEN ÚR**, az egyetlen élő Isten

A TE ISTENED – micsoda magabiztossággal mondja ki, hogy Ő az én Istenem is!

– teljesen személyes Isten, nem csupán közösségi!

– én-te viszonyt szeretne, szeretetkapcsolatot

– gondja van rám, ismer engem

– ez megszólítás, Isten kinyújtja kezét felém

– Ő, aki épp most mondta magáról, hogy Úr, hogy **ÖRÖKKÉVALÓ MINDENHATÓ ISTEN**, Ő most lehajol értem, hogy felel meg! Ilyen Istenem van. Aki a magaságban lakozik, de a megalázott szívűvel is!

AKI KIHÓZTALAK TÉGED – cselekvő Isten

– értem, miattam cselekszik, mindent megtesz, hogy nekem jó legyen

– a „kihozás” jelzi, hogy valahová „belementem”, ahonnan neki szabadítani kell, ajtót nyitni, továbbvezetni

– nem csak vezet, nem csak parancsol, hanem terelget, hanem „hoz”, mintha a tenyerén hordozna engem!

(valami ilyesmi volt a tűzszlop, a tenger szétválasztása, a manna, s minden a pusztában...)

EGYIPTOM FÖLDJÉRŐL – a „húsosfazekak” helye, ahová a nép visszavágyakozott

– először a megmentés helye volt (József idejében), de ugyanaz a hely, most fogsággá lett. Isten továbbvezeti népét. Ha valahol engedte megpihenni is, most végre közelebb viszi az Ígéret Földjéhez

– Jézusnál is menekülés helye Egyiptom (Máté 2,13–23), majd ki kell jönni onnan, s vissza Izrael földjére. Hol van az én Egyiptomom? Engedem, hogy Isten onnan továbbvezessen?

– ez is föld, az is föld, az is mindegy? Nem, mert tudja Ő, hogy miért, és hova vezet

– az „odavezető út” nem volt valami könnyű, de a kivezetés sem. Mi mindent felhasznált Isten, hogy népét vezesse!

– az **EXODUS**-élmény (kivonulás) Izrael legnagyobb ünnepe, a Páska, mely nekünk a Nagypéntek-Húsvét kivezetésére tal, arra a szabadításra, mely a bűn-

ből-halálba vezet ki. Bár sokszor az is nagyon csábító „húsfazekakkal” hívogatna vissza.

A SZOLGASÁG HÁZÁBÓL – kényelmes, de rabság

– ház a sátrak ellenében, mely várta őket a pusztában, s azután is. Megérte otthagyni? Ahogy Ábrahámnak is Úr városát, majd Hárát, a kultúrát, a várost szemben a nomád életmóddal

– szolgálat, szolgaság – az egyik vállalt a másik kényszerű helyzet. Szolgaságból szolgaságba vezette őket Isten? Egyiptom szolgaságából az Ő szolgálatába.

Az egyik a halált jelentette (gyermekek pusztítása), a másik az életet, szabadságot, vezetést, biztonságot.

NE LEGYENEK NÉKED – a tiltás előtt mennyi mindent mond magáról és cselekedeteiről!

– ez azt is sejteti, hogy lesznek azonnal, ha hagyom!

– azt is jelenti, hogy vannak! Akkor mégis vannak más istenek?

Tagadhatatlan, hogy azonnal gyárt az ember magának. Valahogy igénye van arra, hogy legyen istene. Ahogy a vákuum mindent mindent azonnal beszív, hiszen üressége félelmetes erő

– A héber forma szerint a „ne legyenek” felszólítása ugyanaz a nyelvtani alak, mint ha azt mondanám jövő időben: „nem lesznek”. Az egyik tiltás, a másik ígéret. Ha az eddig elmondott isteni igék igazak, úgy lehet ígéret is!

(ez vonatkozik minden további parancsolt esetében is!!)

IDEGEN ISTENEID RAJTAM KÍVÜL – többszámiban istenek, mert az Ő helyét csak Ő töltheti be (B. Pascal)

– ezek az istenek „idegenek”, nem tőlem, hanem Istentől, az Ő lényétől, igazságától, fenségétől

– mert Ő egészen más és egészen mássá tevő Isten (Hegedűs Lóránt). Ha más tölt be Ő lesz idegenné nekem.

– úgy tűnik „féltekeny” az Isten! Nem

tűr megosztást, sem helycserét, Ő szuverén ÚR!

– mielőtt tiltana megmutatja ki Ő igazán. Aki megtapasztalta az tudja csak felismerni hogy ki Ő igazán. Aki csak a csillagok fényét ismeri az nem tudhatja, hogy a Nap milyen életet teremt, pedig közele és melege táplálja a földet. Nem kell más világosságot keresnünk.

– milyen istenem van, milyen istenképem? Idegen, más, vagy Atya-kép, meleg, szeretetteljes. Ha ő betölt, nincs másra szükségem, a szomjamat elveszi, szeretettségemet kielégíti, sötétségemet megvilágosítja.

– Isten adja magát, miután megbizonyította, kicsoda Ő. Ez nem próba-szerencse alapon működik. Ő előre cselekedett mindent, csak rá kell csodálkoznom, hogy értem is!

Ezután imaközösségben voltunk, akik egy-egy szót vagy kifejezést azonosan gondoltunk végig, s elmondtuk egymásnak mit tapasztaltunk személyesen meg Isten szabadságából, hogyan látjuk Őt, hogyan lettek idegenné a „többi istenek”.

U. i. Az eredeti héber 10 parancsolt beosztását vesszük, s nem az egyháztörténetileg rosszul használt formát. Ezzel senkit sem szeretnénk megbántani, csak a helyzetelt muszáj így is gyakorolni. Ezért a római kath. és az ev. egyház által 1. parancsoltak nevezett szöveget ketté vettük (ahogy az a zsidóságnál is így szerepel eredetileg), s a logikailag teljesen összetartozó és emberileg szükségtelen 9. és 10. szétválasztott parancsoltat összevonjuk, mert így van értelme. A két kőtáblán ezért van a római kath. és evangélikus egyházban 3 + 7 parancsolt, míg a reformátusoknál 4 + 6. Az Istennel és az emberrel való kapcsolatrendszer különválasztásaképpen. A zsidóság egyébként 5 + 5 parancsoltot használ, mert az első 5-ben benne van a „Hahwe” név, míg a második 5-ben nincsen.

További jó, biblikus, életrevezető gondolatok kívánok!

Ablonczy Margit

„Aki hisz, az derűs, és derűje Istentől származik.”
(XXIII. János pápa)

Megtelt a szánk II.

Van persze, amikor az ember kínjában fogalmaz rosszul. Kiskőrösi lelkészkedésem alatt megszoktam, hogy ha tanyasi szolgálatunk volt, mindig az otthoni gondnok hozott bort az úrvacsorához. Első alkalommal kellett volna úrvacsorát osztanom az új szolgálati helyemhez, Békéscsaba-hoz tartozó Újkígyóson. Minden nagyon jól ment. Mikor azonban már a konsekráció közeledett volna... nézek ide, nézek oda... nézek az oltár mögé... nézek az oltár alá... hát sehol semmi üvegféle! Közben meg fogy az idő. Mit csináljak? Hát nem tehetek mást, gondoltam, minthogy megkérdezem nagyon tapintatosan a dolgot. Így is lett. A gyülekezet felé fordulok. Látom, riadt tekintetek. Remegő hangon kérdezem: Testvérek, nincs valakinél egy kis bor? Ez a kérdés így, még a bortermelő Kiskőrös vidékieknek is sok lett volna! A szórakozottság is nagy veszély! Veszélyes, ha a lelkész szórakozott, de az is ha például a vőlegény az! Előbb tehát egy ilyen esetet. Első esküvő, melyet a lelkész fia végez a gyülekezetben. Természetes, hogy az egész ifi ott tolong a karzaton, s figyel, hogyan celebrál a Samu. Jön a kérdés: Szereted-e a melletted álló Y-t akit feleségül választottál? ...Csend... Megismétlem: Szereted-e a melletted álló Y-t... stb... a vőlegény csak mosolyog... Harmadszor is: Kérdés, mosoly és csend. Erre kínomban, mérgesen a vőlegényre nézve, mintegy kioktatva (Mit vigyorogsz itt! Ezt kellett volna mondanod!) mondom helyette: ... Szeretem!

Mondanom sem kell az ifi harsány kacagással konstata, hogy itt nem a vőlegény szereti a mellette állót!

Ne de még egy esküvőt, ahol a lelkész volt a szórakozott. Bár mentségére legyen mondván sok zavaró körülmény is hatott. Például az, hogy az édes testvérét eskette. A másik zavaró körülmény okozta a tragédiát. Tudniillik az, hogy a prédiká-

ció előtti csendet szipogás, meghatódott sírás törte meg a család részéről, hiszen a kettős inger, hogy fiúnk nőül, s a lányunk prédikál igen erős volt. Végül megszólal a lelkész: Kedves gyászoló gyülekezet!... Amikor ezt a „tettes” elmesélte nekem, közösen dolgoztuk ki a megfelelő homiletikai folytatást, mely az esküvőn sajnos, lélekjelenlét híján elmaradt: „Igen, jól hallottátok! Mit szipogtok itt úgy, mintha temetésen lennétek!”

Az előbb szó volt róla, hogy nem a vőlegény szereti a mellette állót, hanem a lelkész, aki helyette mondta ki a szót. Nos erről egy másik kiskőrösi élmény jut az eszembe. Kecskemétről busszal utaztam haza. Jóval az indulás előtt beszálltam. Olvasni próbálok. Közben egy fiatal lány ül mellém. Olvasok tovább. Egyre többen szállnak föl. Már a sorok között is állnak. Nem nézek föl, de azon gondolkodom, hogy át kéne adnom a helyemet, hiszen idősebb asszonyok is állnak már. Egyébként is érzem, bár nem látom, hogy valaki erősen engem figyel az állók közül. Töprengek, hogy hogyan álljak fel, hiszen mellettem is ülnek, egyszer csak egy fenyőág tolódi az orrom alá. Nem nézek még fel, mert gyanútlanul arra gondolok, hogy az egyik batyuból véletlenül lóg az arcom és a könyvem közé. Mivel továbbra is zavar az olvasásban, lassú fejmozdulattal meg nézem ki van a fenyőgally másik végén. Igen. Feketeruhás néni. Idős. Legjobb lesz, ha mindjárt fölkinálom a helyem. No, már találkozik is a tekintetünk. Mintha csak erre a pillanatra várt volna. Erős vár a mi Istenünk! Tiszteleendő Úr! Harsogja tele a mélabúsz. És a kedves menyasszonya! – Azzal a mellettem ülő idegen lány nyakába borul, csókolgatja. A lány tiltakozik, sikong, én hebegek, a busz közönsége meg pajkosan szemügyre veszi a tiszteleendő urat, aki nem a menyasszonya mellett ül!

Győri János Sámuel

TUDOD-E?

Mi az az „ablak”? Olyan kis példatörténet vagy kép, amely segít a másíknak megérteni mit is szeretnél mondani. Ablakot nyit a gondolataidra. Betekintést a mélyebb igazságokba.

Az elmúlt évben sok ilyen kép került eléim igehirdetésekre készülve amelyekből egy csokrot adok át, hátha nektek is ablakot nyit...

Vélemény: – a reformátusoknál török a legnagyobb kenyeret az Igéből

Válasz: – s ezután ülnek jóllakottan a babérjaikon...

*

A mócsingokat csak rágni lehet. Ha lenyeled sem táplál, sőt megfulladsz tőle. Rágni viszont sokáig lehet, míg meg nem undorodsz. Bár csak kiköpní érdemes.

*

A só nemcsak ízesít, nemcsak tartósít, hanem megköti a szervezetben a vizet. Hogy élni tudjunk, hogy ki ne száradjunk. Legyetek sóvá, hogy megerősíthessétek a másíknban a tápláló, élő vizet, hogy megkössétek a közösségben az egymásra vigyázók só-víz háztartását.

*

Egy kirándulásra készülve rengeteg sok cuccot kell vinni. Mert mindenfélére szükség lehet. Gyrapusznak a táskák, szatyrok. Felemelem, de nincs hely a kezemben. S végül még a sarokig sem tudom elvinni, mert annyira lehúzza a kezem. Be kell tenni egy hátságba. S máris vihető, hordozható, sőt a két kezem is szabadabbá válik! Egyszerű ártrendezés.

Amikor Jézus magához hív, nem feltétlenül elveszi a terheket (hiszen nagyon sok mindenre szükség van később, amit vinnem kell!), hanem csak ártrendezi. Amit én nem tudok vinni, azt elveszi, amit kell, hogy vigyek, azt ártrendezi.

Hiszen a kiránduláson éhes leszek, sőt esni fog az eső, sőt valahol aludnom is kell... mindenre fel kell készülnöm. S meg is kapok hozzá mindent.

A teher néha értem is van!

*

Egy gyermek körbejárt a templomban, s megállva mindenki előtt a tekintetét kereste. Mosolyt várt, bizalmat, nyitást, szeretetet. Addig állt ott, míg nem sikerült. Vagy újra meg újra visszatért. Addig míg a felnőttrá nem mosolygott.

Micsoda bizalom! Micsoda türelem! Nem törődött bele, hogy valaki nem mosolyog vissza! Észébe sem jutott, hogy kételkedjen, hogy azt

gondolja, hogy az illető nem szereti, vagy nem akar viszszafelelni. Gyermekek bizalom.

Vajon Jézus nem erre gondolt, amikor azt mondta, hogy legyünk gyermekek?

*

Egy ifivezető mondta lelkigondozáskor: – régi életünkben egy szegyet sem szabad meghagyni, mert jön az Ellenség, s legalább a kabátját azonnal felakasztja, azután ott marad...

*

A gimnasztika olyan bemelegítés, ami nélkül nem lehet elkezdni a nehezebb gyakorlatokat, a komoly sportot. Mert nagyon hamar lefárad az ember, ahogy egy hirtelen kirándulás megterhelése lemerevítheti az izomzatot.

A hitben is kell a gimnasztika! Nem lehet hirtelen senkire sem nagy terhelést rakni, versenyeztetni, sikereket várni. Először a kicsiben kell hűsögesnek lenni. Először naponta kell edzeni, először izomfejlesztés kell, pontos tanulási folyamat, begyakorlás... Ilyen lehet a napenkénti igeolvasás, az imádság fokozatainak megtanulása, a feladatvállalás, a közösség őszintesége, a tapasztalatok megosztása, a csalódások feloldása, folyamatos közösség az Úrral. Hogyha komolyabb feladat, vagy próbatétel jön, nehogyan készüljünk fel rá!

*

Ki a jó orvos? Aki megszünteti a tüneteket, vagy aki meggyógyítja a betegséget? A kettő sokszor nem ugyanaz!

Ennyi a különbség a meditáció és az imádság között.

Ennyi a különbség a többi vallásgyakorlat és a jézusi között.

Ennyi a különbség az agykontroll és a rendszeres igeolvasás között.

Ennyi a különbség egy jól nevelt hitetlen és egy krisztusi indulattal élő ember beszélgetése között.

*

A porszemek közül csak az lehet igazgyöngy, amelyik bekerül a kagylóba. Ugyanolyan porszem, mint a többi. Az, hogy igazgyönggyé lesz nem az ő érdeme. Az a kagyló szenvedésének gyümölcse.

Ablonczy Margit

Erőt ad a megfáradtnak

Jézus követésének akadályai

(Lk 9,57–62)

Úgy gondolom mindnyájunk számára örvendetes hír az, ha bárhol a világon emberek készek Jézust követni. Megörvendeztetni szívünket, ha a missziók, nyári táborok, evangélizációk nyomán sokan odafordulnak Jézushoz, megváltozik az életük, ha odaszánják életüket Jézus Krisztus követésére.

A Bibliában is sok szép történetet olvassunk arról, hogy Jézus hívására hogyan hagyják ott halászközösségeiket s lesznek az egyháztörténet első „emberhalászaivá”, vagy vámszedők, paráznák, írástudók hogyan ismerik fel addigi életük sivárságát és határozózzák el: követik Jézust.

A nagy és nehéz döntések néha regénybe illő romantikája után most egy olyan történet áll előttünk, ami sok szempontból nem ezt a derűs képet festi elénk. Nemcsak azért, mert vannak korok, melyekben a Krisztus követés nem igazán népszerű, hanem azért is, mert Jézus több helyen is figyelmezteti a követőit, hogy az általa képviselt út eléggé keskeny, megerőltető, kevesen járnak rajta, s számtalan konfliktushelyzetre is számíthatnak az őt követők. (Nem tudom mennyire közzismert az a tény, hogy a hagyomány szerint János apostolon kívül az összes többi tanítvány, aki Jézus baráti köréhez tartozott mártírhálált halt.)

Az idézett bibliai szakaszban megdöbbenő kép tárul a szemünk elé. Jézus megy az úton, hárman akarnak csatlakozni hozzá, ő pedig visszautasítja őket. Furcsa ez a történet. Az első ember maga ajánlkozik, őt Jézus valósággal elküldi magától. A másik kettőt ő szólítja meg, s őket, akik talán kevésbé elszántak, ma-

gánál tartja. Nem fordítva kellene cselekednie? Hát nem csodálatos az, hogy vannak, akik követni akarják őt? Nem segíteni, bátorítani kellene őket, Jézus pedig „durván” elutasító?

Az első ember magát ajánlja: „Követlek Uram, akárhová mégy” Jézus visszautasítja. Van ilyen? Miért küldi el őt magától? Nézzük meg emberünk szempontjából. Tudta ő, hogy mit mond? „Követlek Uram akárhová mégy.” Akárhová? Tudta ő, hogy hova megy Jézus? Tudta, hogy Jézus helyett sem vele AZT senki nem tudja megtenni? Hogy Jézus áldozati bárány? Hogy ő a levágandó páska-vacsora? A mindig a Mester nyomában járó Pétert is visszautasítja ő, amikor az „még a halálba is” követni akarja. Látjuk milyen fájdalmas völgyön, a tagadás mélységén kell végigmennie Péternek, amikor engedettelné lesz, pedig csak a főpap udvaráig jut.

Szoktál-e te is így fogadkozni? Szoktál-e ígéretet tenni Jézusnak? Tisztában vagy-e azzal, mit jelent Jézust követni? Mit vállalsz Jézusért? Még a csúfólást sem? Gondolkoztál-e azon, mit tennél, ha újra keresztényüldözés lenne? Azért nem beszélsz róla másoknak, mert szégyenled? Vállalod-e, hogy maradinak tartanak? Értéknek tartod-e a tisztaságot? Vállalod-e, hogy nem sodródsz a tömeggel? Vállalod-e, hogy te más vagy? Tudod-e, hogy a „világgal való barátság ellenségeskedés az Istennel”. (Jak 4,4)

A második embert Jézus szólítja meg: „Kövess engem!” Az előbb el akarja metetni az apját. Jézus ellentmond neki. Nem túl szigorú? A fiatalember szavai

mögött ott van a szokásjog. (A fiú kötelessége gondoskodni szüleiéről a halálukig.) Miért ilyen radikális Jézus? Miért nem enged meg egy ilyen „emberi” dolgot? Lehet ebből az esetből általános érvényű törvényt csinálni? A második elhívott mögött azok mintaképe áll, akik ugyan követnék Jézust, de feltételt szabnak. „Követlek, de...” Sokaknak emberi vágya megőrizni szuverenitásukat. Isten fontos az életemben, de nekem vannak emellett dolgom, amelyeket magam intézek. Döntéseim, melyekben nem kell tanácsot kérnem. Távollabbi céljaim, melyeket én is meg tudok valósítani. Jézus még csak nem is ezeket támadja. Mit mond? „Haad temessék el a halottak halottait, te pedig menj el és hirdesd az Isten országát!” Halottak – Isten országa. Evilág – örök élet. Halál – Feltámadás. Jézus ennek a fiatalembernek a látókörét akarja kiszélesíteni. Ha valaki követi őt, annak a távolba kell tekintenie. Annak gondolatokkal, tervekkel, álmokkal kell bírnia. Olyan dolgokat elhinni, melyek nem hihetőek. Olyanokban bízni, melyekből semmi sem látszik. Embereket visszatérni látni, akik elhagyták a közösséget. Bűn-

ben, szennyben élő embereket tisztának, káromkodókat zsolttárt énekelni, egymást gyűlölőket simogató kezekkel látni. Ez a hit. Látni a láthatatlant!

A harmadik ember a családra hivatkozik. Egyszerű dolog: elbűcsüzní előbb a családtól. Illés is megengedte Elizeusnak, hogy hazamenjen és meg-sókolja apját, anyját. (1 Kir 19-21) A törvényben is benne van: „Tiszteld apádat és anyádat...” Miért fogalmaz Jézus itt is ilyen keményen? Ráadásul éppen a családban jön elő a legtöbb konfliktus. A legnehezebb összeegyeztetni azt, hogy egy gyermek, diák, egyetemista meg tudjon felelni a szüleinek és Jézusnak is. A Mester itt azt hangsúlyozza, hogy neki elsősége van a családban is. Őt csak úgy lehet követni, ha előbb neki enged valaki. „Inkább Istennek kell engedelmessenki, mint embereknek. (ApCsel 5,29)

Sőt Jézus fájdalmas tényként említi meg, hogy sok családban éppen az ő személye okoz majd meghasonlást. (Lk 12,52-53) Ennél még erősebben fogalmaz a Mt 10,37-39-ben: „Aki jobban szereti apját vagy anyját, mint engem, az nem méltó hozzám; aki jobban szereti fiát

Könyvismertetés

A PARAKLETOS könyvek sorozatában jelent meg a Budapest-Pasaréti ref. gyülekezet első lelkipásztorának, Joó Sándornak az élete. Hatalmas hitről, szelíd emberségről vall a szerző: Draskóczy István, amikor személyes jelenetekkel tarkított könyvében így ír: „Egy holdvilágos éjszaka a Pasaréti úton sétálva beszélgettünk. Sok minden szóba került életről, munkáról, halálról, felelősségről, félelmekről, öregedésről.

Egyszerre valami ötlettől megragadva ezzel a kérdéssel fordultam oda Joó Sándorhoz.

– Nem félsz a haláltól?

Megállott. Megragadva a vállam valami nagyon mélyről jövő meggyőződéssel válaszolt.

– Az örökélet, az üdvösség a legnagyobb realitás. A halál csak az ebbe vezető kapu. Hogy félnék hát tőle? Szeretek élni, de boldogan halok meg. Nékem az élet Krisztus, a meghalás nyereség.” Aki elolvassa a könyvet nagy vigasztalást, jó eligazítást és sok apró bölcsesség-tapasztalatot kaphat Joó Sándor életéből. Szeretettel ajánlom.

A könyv kapható:
Parakletos Alapítvány,
Kiskunfélegyháza, Wesselényi u. 7.

A. M.

vagy leányát, mint engem, nem méltó hozzám; és aki nem veszi fel keresztjét és nem követ engem, nem méltó hozzám.”

Jézus nyilvánvalóvá teszi azt, hogy máshogy nem lehet őt követni. Félszívvel, félgőzzel, félszeretettel – nem lehet. Családellenes lenne? Éppen ellenkezőleg. Jézus megmutatja azt, hogyan lehet valaki igazán otthon a családban. Sokan félnek a konfliktushelyzetektől. Mi a család szerepe a döntésekben, időráfordításban, szeretetben... Pedig valaki csak akkor adhatja a maximálisat a családban, a családnak, ha ismeri, szereti és követi Jézust. S ez sehogy máshogy nem képzelhető el, csak ha valaki teljes szívvel követi őt. Itt a konfliktus nem az, hogy valaki többé nem látja a szüleit Jézus szolgálata miatt, hanem az, hogy ezt az utat a család ellenkező döntése ellenére is fel tudja-e vállalni? Jézus ismerte ezt a fiatalembert. Ő valószínűleg nem tudta volna így követni őt. Ezért mondja neki ilyen erősen. Ez mindenkinél személyre szabott. Jézus jobban ismer bennünket, mint mi magunkat, s jobban átlátja helyzetünket, mint mi.

Ebben a történetben a kulcsszó az

előbb. Ha *előbb* döntök Jézus mellett, akkor nem gátolhat semmi sem az *ő* követésében. Jézus egyszerűbben is megfogalmazta:

„Keressétek *először* az *ő* országát és igazságát, s ezek is mind megadatik nektek.” Mt 6,33

először – is

Bölcsföldi András

Szentmihályi Szabó Péter

Magad köré poklot

*Ha Istent egy éjjel ellopod,
állíts helyére oszlopot,
fakassz vizet vad gépeiddel,
építs hidat, mely égreível,*

*ha Isten nevét elveszed,
állíts helyébe szellemet,
ha Isten parancsát megszeged,
állíts helyébe elveket.*

*Ha Istent már likvidáltad,
üres leszel, akár az állat,
ha mennyed reményét lerontod,
magad köré teremtesz poklot!*

Könyvismertetés

SIMONE WELL: Jegyzetfüzet II. c. könyve az EMBERHALÁSZ könyvek sorozatában jelent meg. 1943. augusztus 24-én halt meg a szerző, ez a mélyen gondolkodó, sokat szenvedett asszony. Ez a kis könyvecske a gondolataiból hoz egy kicsiny válogatást.

„Sok fokozata van a távolságnak, amely a teremtett világot Istentől elválasztja. Van olyan távolság, ahol lehetetlen Istent szeretni. Anyag, növények, állatok. Nincs többé rossz: az isteni ártatlanság tükröképe. Mi olyan ponton vagyunk, ahol

a szeretet éppen lehetséges. Ez nagy kiváltság, mert egy egyesítő szeretet arányos a távolsággal, amelyet áthidal.”

De szól a szerző az ürességről, a rosszról, az ellentmondásokról, az önfegyelemről, a társadalmi harmóniáról. Ezek a kis szálkák esszenciális igazságokat próbálnak megfogalmazni, egy-egy gondolatba sűrítve a mélység tükrözéseit. Nem könnyű olvasmány, mert meg kell állni, s gondolkodni kell a szerzővel együtt. De hatalmas felfedezés, ha rácsodálkozunk így is igazságokra.

A könyv kapható minden római katolikus könyvesboltban.

A. M.

1994

November 6–13. Strasbourgban, konferencián vett részt Denke Villő. A találkozó témája, az önkéntes munka a KIÉ-ben.

Augusztusban a debreceni Teng Sing-esek meglátogatták testvércsoportjukat a svájci St. Gallenben.

Októberben háromhetes vezetőképző tanfolyamon vett részt Norvégia-ban Nagy Kily Noémi, a paksi KIE tagja.

1995

Imre Edina és Bíró Mónika (Bogyó) januártól öt hónapos népfőiskolai képzésen vesznek részt Dániában.

Január 13–15. Field group találkozó volt Budapesten norvég és dán munkatársakkal. Az Európa- és Világszövetség támogatásukról biztosították a KIE NSZ-t.

Boda Zsuzsa, Sándor Ágnes és Galli Tamás Észak-Írországban voltak január 25–31. nemzetközi KIE konferencián. Téma a nemzetiségi kérdés volt.

Megrendelhető ill. a helyszínen megvásárolható az „Akarsz-e játszani?” játékoskönyv és a Keresztyén Színpad c. színdarabgyűjtemény (KIE, 1085. Bp. Horánszky u. 26.)

Megváltozott a KIE telefon- és faxszáma - 06/1/267-0587

Szerkesztői üzenetek

Amint észrevettétek 100,- Ft-ra emelkedett a Vezess! ára. Még ez sem fedezi az előállítási költségeket.

Remélem senki sem kényszerül az újság lemondására emiatt. Aki teheti, küldjön többet, amivel a postaköltséghez hozzájárul vagy segíthet abban, hogy határon túli fiataloknak el tudjuk juttatni a Vezess!-t.

Korlátozott számban megvásárolhatók az előző szá-mok is, darabonként 40,- Ft-ért.

Néhány tanács a Vezess! használatához

Az alapszempontunk, hogy a Vezess!-ben megjelenő anyagok segítsék az ifjúsági munkát elméletileg és gyakorlatilag.

Sok helyen láttam, hogy bizonyos részeket kifénymásolnak és faliújságra teszik. Pl. imarovat, könyvjánlat, képek, rajzok, Tudod-e? stb....

Más alkalmakra is nagy segítséget jelenthet, ha nagyobb példányszámban szét tudjuk osztani az anyagot, mint egy jegyzetet és azt követjük, pl. bibliatanulmányozás a gyakorlatban vagy a Martin Luther Kingről készült tanulmány, evangelizálási kis káté, vallások stb.... Aki elengedi a fantáziáját jól tudja beépíteni a verset, meditációt, 1-1 áhítatba, szolgálatba. Több tanácsot már nem adok. Legyetek kreatívak! Szeretettel, a szerk.

Kérjük, hogy aki elfelejtette előfizetni az új évre újságunkat, tegye meg, mert csak ez alapján tudjuk továbbra is küldeni. Az a tapasztalat, hogy sokan nem is tudnak a Vezess!-ről.

Kérünk, ajánld ismerőseidnek, gyülekezeteknek, ifjúsági köröknek.

KIE NEMZETI SZÖVETSÉG 1995-ÖS ORSZÁGOS PROGRAMOK

	időpont	Helyszín	Felelős
1. Eladói és gyermekmunkás szem.	febr. 17-19	Piliscsaba	Denke V.
2. Pénzügyi és adm. szem.	márc. 17-19	Piliscsaba	Magassy É.
3. Helyi vezetők-választmány	márc. 17-19	Piliscsaba	Magassy É.
4. Országos Ten Sing találkozó	márc 10-12	Telekgerendás	OTSB
5. Országos TS Vezetőképző szem.	tavaszi szünet	Piliscsaba	OTSB + TS Norvégia
6. Munkatársi találkozó konf	ápr. 23	Budapest	Alfi+Szeverényi J.
7. Színjátékos fesztivál	ápr. 28-30	Kiskőrös	Szabó Á.+Szeverényi J.
8. Vándortábor	júl. 8-14	Kelet-Mecsek	Martonék
9. Országos sporttábor	jún. 26-júl.2	Nagyveleg	Labossa György
10. Vezetőképző tanfolyam CSA+CSB+IV	júl. 2-9	Bodrogolvasi	Gonda L. és Tasnádi Timea
11. Vezetőképző tanfolyam S+CSA+CSB	aug. 21-30	Piliscsaba	Denke V.
12. KIE konferencia	júl 16-23	Telekgerendás	Bakay P.
13. Országos Ten Sing vezetőképző	aug. 14-20	Telekgerendás	OTSB
14. Önkéntes képző	aug. 21-23	Piliscsaba	Denke V.+Gonda L.
15. Táncszeminárium	szept. 8-10	Csömör	Martonék
16. Csendesnapok	szept. 29-01	Piliscsaba	Szeverényi J.
17. Tábor szervezési szem.	nov. 17-19	Piliscsaba	Martonék

Jelentkezni a KIE-irodában lehet: 1085 Budapest Horánszky u. 26. Tel/Fax.: (06) 1/267-0587

Vezetőképző Kárpátalján

1994 augusztusában már a második tanfolyam megrendezésére került sor Rákoson. Kb. 70-en voltunk az előadókkel együtt.

A körülmények nem voltak valami fényesek, de Isten szeretetét nem pótolhatja semmilyen luxus. Eből a szeretetből viszont volt elég. Új barátok, felejthetetlen élmények, felszabadult légkör és ami a legfontosabb - Jézus. Hát kell ennél több?

A résztvevők családoknál aludtak, így az egész falut megmozgatta az együttléte. A Szentlélek jelenléte érezhető volt.

Külön áldás volt az asszonyok munkája a konyhán. Hítmélyítés tantárgynak is beillett volna egy napjukat végignézni. Fantasztikus volt pl. a töltöttkáposzta, ami mindenkinek ízlett, de tudtuk, hogy ez attól volt finom, hogy a fűszerek mel-

lett a legfontosabb ízesítő-szer is benne volt, a szeretet, az odaadás, egész lelkük.

Isten nem ismer lehetetlent. A tanfolyam a semmi-ből indult; nem volt helyünk, nem volt szállás, nem volt miből főzni. De elég volt Isten szavára hallgatni és így hegyek mozdultak meg.

Tanultunk valamiféle jó dolgot olyan nagyszerű emberek segítségével, mint Oroszi Pali bácsi, Peter Urie, Dani Eszter, Szeverényi, Gonda Laci. Isten áldja meg őket azért, hogy anyit áldoznak értünk. Kirándulni is voltunk ám! Esőben. Isten ide is velünk jött. Egy zárt kamionban utaztunk hazafelé és az egyik lány rosszul lett. Ebben Isten ítéletét, de szeretetét is megérezük, mert együtt voltunk a beteggel, imádkoztunk és énekeltünk. Még soha nem éreztük ennyire Isten

közelségét és mindegyikünk a beteg helyén akart lenni, „csak ne ő szenvedne, hanem én”.

Az előadásokon és áhítatokon hallottak remélem nem a rossz földbe hullottak és gyümölcsöt is fognak teremni.

Ó, a táborozás! Amikor rájövünk, hogy vége! A sónak küldetése van, hogy kivegyék a dobozból és ízesítsen. Láthatatlan lesz és úgy szolgál. Vége? Nemi! Nem számítanak a határok. Együtt lesz a szívünk örökké. Ez az örökkévalóság már el is kezdődött.

Azóta is ha találkozunk valahol, vagy ismerős ígét, éneket hallunk, eszünkbe jutnak ezek a napok és alig várjuk, hogy újra együtt legyünk. Keressétek az együttlétet!

*Imádkozzatok értünk!
Tóth Ibolya Kárpátalja*

TELEKI LÁSZLÓ

a KIE ügyvezető
elnöke

(Gyömrő 1912. november 29.–Varsó 1962. (?))

Anyja Széchenyi Alice révén gróf Széchenyi István dédunokája volt. Iskoláit részben a szülőfalujában és a budapesti református gimnáziumban végezte. 1931-ben tette le az érettségit. Budapesten a Pázmány Péter Egyetem jogi fakultását végezte el. Három nyelven, németül, angolul és franciául beszélt. Korán bekapcsolódott a Keresztény Ifjak Egyesületében folytatott munkába és képviselte a mozgalmat külföldi összejöveteleken.

Visszatérve falujába a gyömrői gyülekezetben vállalt munkát a szociális szolgálatban és azután az ifjúságban is. A KIE mellett a cserkészcsapat parancsnoka lett. A KIE szerény és szegény egyesület volt. Abban az időben nem volt közömbös sem az egyházi, sem a világi hatóságok előtt, hogy ki képviseli.

Abban az időben egy főúri család tagja által képviselt közösség számára könnyebben nyitlak meg a segítség lehetőségei.

1935-ben a mozgalom ügyvezető elnöke lett. A harmincas évek közepétől a KIE-nek köszönhetően az ifjúsági munka a két protestáns egyházban igen széles körben terjedt el. Egymást követték a téli és a nyári táborok továbbá a nemzetközi találkozók. Működtek a népfőiskolák. A magyar nemzeti egyesületet (-) képviselte az európai konferenciákon. Sok helyen tartott előadásokat a serdülőktől kezdve az iparos tanoncokon keresztül a cserkészeket át a teológusokig. A svájci evangélikációs körünten egy négyfős csoportban a francia, olasz és kínai titkár mellett (-) is helyet kapott. 1942. október 15-én házasságot kötött Salamon Évával a Kálvin téri leánykör tagjával. Gyömrőn telepedtek le. Házasságukból két fiú: Géza és Miklós született. Esküvőjük után rövidesen a szovjet front egyre közelebb került az országhoz. Még felavathatták 1943. december 8-án a KIE Vas utca 2. szám alatt felépült színházát. Rövidesen behívták katonának a szentendrei hídepítő műszaki alakulathoz. A front közeledtével családját, nyilván a rokoni kapcsolatok révén előbb Nagycenkre, majd az ottani Széchenyi kastély bom-

„Ne feledkeztek meg vezetőitekről, akik az Isten ígését hirdették nektek. Figyeljetek életük végére, és kövessétek hitüket.”

(Zsid 13,7)

bázása után Sopronba menekítette. Őt alakulatával kivitték Németországba ahonnan, Brandenburg környékéről haza tudott jönni. 1945 tavaszán Gyömrőn a kastélyt feldúlva találták, így Budapestre költöztek. Mikor Pógyor Istvánnak meg kellett válnia a nemzeti titkárságtól, ő vette át munkáját. A KIE feloszlata után csak fizikai munkát kapott. Azonban nem sokáig dolgozott, mert 1951-ben kitelepítették Tiszasülyre. A kitelepítésben sem maradhatott sokáig, mert a már korábban lefoglalt Pógyor István perében az ÁVH Tiszasülyről Budapestre szállította. A perben, 1951 novemberében 7 évre ítélték. (-) megjárta a legkeményebb börtönt, Márianosztrát és több bányát. Fogsága alatt megtanulta a gépkezelést és az építkezéseknél a felvonót kezelte. 1956 nyarán Galyatetőn rendezték meg az Egyházak Világtanácsának értekezletét. Ezen sok olyan külföldi megjelent, akik Teleki Lászlót ismerték. Ezekre tekintettel szabadlábra helyezték. Felesége súlyos betegséget kapott a kitelepítésben, egy évig volt tudószanatóriumban, kezelték, majd segédmunkásként dolgozott. (-) a József Attila lakótelep építkezésén volt gépkezelő. Gyerekeiket sikerült kitelepítésük elől Svájcba nevelőszülőkhöz küldeni. A svájci nevelőszülők többször meglátogatták őket, de a gyerekeket a magyar BM nem engedte be az országba. (-) és felesége pedig nem kapott nyugat-utlevelet, szocialista országba igen. Elhatározták tehát, hogy Varsóban találkoznak majd. Elindult (-) a feleségével, de a lengyel főváros előtt 100 kilométerre vasúti balesetet szenvedtek. Telekiné azonnal meghalt. (-) t Varsóba szállították. A kórházban még elhunytá előtt láthatta magyarul már egy szót sem beszélő gyermekeit.

A lengyel állam hazaszállította holttesteiket és a két koporsót Gyömrőn a családi sírboltban helyezhették el. A temetésre óriási tömeg vonult fel. A hatóságok félték, de nem történt rendzavarás.

Gyermekei neve Teleki, de svájci állampolgárok és nem beszélnek őseik nyelvét.

KOVÁCS BÁLINT

150 éves a KIE

1. rész

A Keresztyén Ifjúsági Egyesület ma a világon a legjelentősebb ifjúsági szervezet. Közélszáz országban 28 millió tagja van. Különösen is figyelemre méltó ez a kiterjedtség, ha tudjuk, hogy a mozgalom indulásakor nem voltak meg a technikai, anyagi és egyéb feltételek.

De a lényeg megvolt. Egy srác megtért. Isten szeretete elérte egy iparos legény szívét, aki ezt a szeretetet át akarta adni korosztályának. A fiút *George Williams*nak hívták, és mindez Londonban történt. Mondhatná valaki, hogy ebben még nincs semmi rendkívüli. Mások is megtértek már. Ez igaz is, de ebben az esetben más is történt. Az akkor is lelkesközpontú egyházi életben szokatlan volt, hogy egy ún. laikus, igencsak fiatal ember végzi a misszió szolgálatát korosztálya felé, ráadásul világi környezetben. Tehát nem egyszerűen templomi istentiszteletre hívogatót, hanem az iparosok szálláshelyén szervezett bibliakört az egyébként egyházi kapcsolóponttal nem rendelkező fiatalok számára. A lelki program mellett szerveztek más egyéb, a fiatalok igényének megfelelő programokat is, mint pl. kultúrális, sport- és más alkalmakat.

Jól ismert történet a KIE-ben egy fiú esete, aki nem szívlelte a bibliásokat, és minden alkalmat megragadott bántásukra. *George Williams* nemhogy haragudott volna rá, hanem hitte, hogy Isten ezt a fiút is szereti, és neki is találekony szeretettel kell fordulniuk felé. Rendeztek egy osztrigás vacsorát, mivel megtudták, hogy az „ellenség” kedvence az osztriga. Talán folytatni se kéne. Igen, ebből a fiúból később egyszerű ifjúsági munkás lett. Ez a sztori is szemlélteti a KIE lényegét: fiatalokat fiatalok által Krisztushoz vezetni, szeretni. Az első bibliakör nem gondolt arra, hogy hamarosan világot átható mozgalom lesz ebből. Közben vették észre, mennyire hatékony ez a missziói forma.

1844-ben megalakult az első ifjúsági egyesület Londonban, és 1855-ben már világtalálkozót hívtak össze Párizsba, 20 ország részvételével. Ott fogalmazták meg a KIE munka lényegét, a Párizsi Alapot: „Egy közösségbe gyűjteni azokat a fiatalokat, akik Jézus Krisztust Megváltójuknak és Isteniüknek tartják a Szentírás szerint, az Ő tanítványai akarnak lenni hitükben és életükben, és együtt akarnak munkálkodni Isten országának az ifjúság között való terjesztésén.” Tehát a KIE középpontjában Jézus Krisztus és az Ő missziói parancsa, akarata áll.

Az ifjú Jézusról így ír az evangélium: „Jézus pedig gyarapodott bölcsességben, testben, Isten és emberek előtt való kedvességben.” (Lk 2,52)

Ennek alapján is lett az egyesület jelképe az egyenlő oldalú háromszög, amely szimbolizálja a test-lélek-szellem egységét, összefüggését.

Magyarországon már 1883-ban megalakult az első egyesület, de az akkori hatóság nem engedélyezte bejegyzését. 1892-ben hivatalosan is megalakulhatott a KIE.

Az 1950-es erőszakos beszűntetésig igen jelentős szolgálata volt a KIE-nek, elsősorban az iparos és a paraszt fiatalok között. Számtalan gyülekezetben fellelődött az ifjúsági munka, konferenciákat rendeztek, kollégiumot tartottak fenn, úttörő szerepet vállaltak a népfőiskolák megszervezésében. Néhány nevet is megemlítnék a KIE történetéből, közülük többen üldöztetést is szenvedtek a kommunista hatalomtól: *Szilassy Aladár*, *Megyercsy Béla*, *Töltéssy Zoltán*, *Pógyor István*, aki az ÁVO börtönében halt meg, *Dobos Károly*, *Kovács Bálint*, *Erős Sándor*, *Bonnyai Sándor*, *Teleki László*.

A feloszlítás ellenére a KIE szelleme nem tűnt el. Ennek köszönhető a „feltámadás” is. Erről a következő újságunkban lesz összefoglaló.

Szeverényi János

Nemzeti identitás és nacionalizmus

KIE-konferencia a strasbourgi Európai Ifjúsági Központban

Csodálatosan gazdag hét volt és óriási élmény mindkettőnk számára – a magyar „delegáció”: Alföldi Kati és Szalóki Eszter a budapesti Pelikánból – és hosszú oldalakon át regélhetnék mindarról, ami miatt felejthetetlen. De többet ér talán, ha a személyes benyomásokat rövidre fogva megpróbálom minél több használható gondolatot leírni abból, amit ott hallottam.

Ez az egyhetes tábor sok szempontból példaadó a számomra. Egyik figyelemre méltó vonása a részletekbe menően pontos előkészítés. Néhány program – például az ismerkedési est játéka – különösen sok munkát, sokféle kelléket igényelt, és mégis minden tökéletesen sikerült. A hely, az Európai Ifjúsági Központ ideális kereteket adott mindehhez a jól felszerelt, kényelmes termek mellett minden nyitott és elérhető volt, a számítógéphez, fénymásolóhoz, írószerszámhoz, könyvtárhoz bárki bármikor hozzáférhetett. A másik dolog, ami megragadott, a rendkívül barátságos, elfogadó és elforgulatlan, szinte légkör volt. Saját kultúránkból kilépve e „vegytiszta” és keresztényi közegben fedezhettük fel, ami azonos, és csodálhattuk azt, ami különböző érték bennünk. 14 országból gyűltünk össze, és külön figyelemmel hallgattak minket, kelet-európaiakat.

Jó ötlet volt a nemzetközi est, ahol meghallgattuk egymás zenéit, megnéztük egymás képeit, filmjeit, megkóstoltuk a nemzeti ételeket és italokat, minden országból egy csipetnyit. (Vittünk egri bikavért, Cseh Tamás dunántúli és moldvai táncot – hű, hogy megjazadtak!)

Ami az ott látottakból legkönnyebben felhasználható, az néhány egyszerű játékötlet. Ilyen volt az ismerkedési est egyik „csoportmunkája”: a plafonról madzagon lógó tájárnak kellett újságpapírból, celluluszal olyan „le szállópályát” építeni, melyen a madzagját elvágvá egészben földet érhet („eggsercise”). Minden csapat más nyelvű újságból épített; az eredmény ugyanaz! Az épület megismerése céljából ugyanezek a csoportok fényképen megjelölt helyeket kerestek meg, ahol színes cédulák voltak elrejtve. Például: mosókonyha, sarokban álló mosógép bal sarka. Előbb-utóbb minden képet beazonosítottunk, és fel-alá szaladgálva kerestük a cédulákat.

Nagyon tetszett az utolsó napi „dinamikus értékelés”, amelyben az egész hét programját felolvasták, és a teremben mozogva fejezhettük ki tetszésünket. Minél jobban tetszett valami, annál közelebb álltunk a közepén lévő asztalhoz, esetleg fel is állhattunk rá (néha majdnem berogyott); minél kevésbé, annál távolabb léptünk, leguggoltunk. Jól látható, ki hol tartózkodik legtovább.

Igen komolyan megalapozott előadásorozat volt „A tűz folyamata”

Az arab-izraeli konfliktust mint esettanulmányt feldolgozva követték végig az ellentétek kialakulásának törvényszerűségeit, jellemző jegyeit, tüzfától a láng fellobbanásáig. Közben megfogalmaztuk, mi az, ami személy szerint szembeállít minket, „lángra lobbant”. Néhány szavas helyzetgyakorlatokban, rövid párbeszédben figyeltük meg a konfliktus megjelenését, feloldásának lehetőségeit, és kaptunk néhány követhető mintát, lehetséges megoldást konfliktushelyzetekre. (Ha erről valaki szeretne többet hallani, szívesen lefordítom és elküldöm azt a néhány oldalas anyagot, amit elhoztam.) A program számomra legérdekesebb elemei a szimulációs játékok voltak. Előadások és előre megírt magvas gondolatok helyett a saját élményeinket keresztül éreztük rá a probléma lényegére, ami sokkal közelebb vitt a lényeghez, mint a szavak.

Az egyik ilyen játék kultúrák ütközéséről szólt, különböző hátterű emberek egymásra hatásáról. Nem a saját kultúránkat képviseltük, hanem kis csoportokban előre megadott elemek felhasználásával építettük fel a közös „kultúránkat” (szimbólumok, szokások, vallásos elképzelések, beidegződések, tiltások stb.). A könnyebb ütköztetés végett ez egészen egyszerű dolgokra is vonatkozott: az odakészített labdákkal, szalagokkal minden csoportnak másképp kellett bánnia. A többiekkel összevegyülve (szavak nélkül) próbáltunk együtt játszani, kommunikálni, és a közös próbálkozások persze sok ütközést, megbántódást, botránkozást és meg nem értést okoztak – hiszen mások voltak a „szabályaink”. Végül megbeszéltük, ki hogyan érezte magát.

A másik szimulációs játék útéptésről szólt. Négy csoport egy kartonlapon festett fel utakat egymás területén át úgy, hogy csak négy „útéptítő” nyúlhatott a festékbe, és a

négy csoport csak „államfők” útján érintkezett egymással, akik persze minden döntést megbeszéltek a csoportjukban. Mind a négy ország más háttérű volt, és ennek megfelelően volt vagy nem volt szüksége új utakra. A mienk például, elmaradtot agrárország lévén, nemigen szorgalmazta az útépitést. Sok félreértés született, gyakran nehézkesen haladtak a „tárgyalások”, nem tudtunk egymás döntéseiről, és illegális utak is épültek. Pedig egy volt a célunk: minél több út.

Az utolsó napon született két összefoglalás arról, hogyan tudjuk felhasználni a hallottakat otthon, a saját KIÉnkben. Mindannyian beadtuk a legjobb ötleteinket. Íme a két vázlat:

– Mit tehetünk nemzeti szövetségi szinten a felmerülő nemzetközi, nemzetiségi és egyéb konfliktusok ellen?

Elsőként határozzuk meg a saját helyzetünket: hova tartozunk, mire vagyunk képesek? Azután analizáljuk a helyzetet, gyűjtünk információkat, kutassuk fel a létező vagy

lehetséges elentéteket, a szembenálló feleket. Nyilvánosság: médiák, előadások, képzőtáborok; kapcsolatfelvétel más szervezetekkel; közös akcióterv.

– A KIE mint konfliktusforrás: az eltérő gondolkodásmód, szellemiség (test-lélek-szellem) megbotránkozthat más kerestényeket. Megelőzés lehetősége: több információ a KIÉről, kapcsolatépítés, tapasztalatok megosztása.

– Lépések csoportszinten: kapcsolatfelvétel külföldi csoportokkal, önkéntesek cseréje, utazások, nemzetközi táborok, alkalmak; egymás dalainak megtanulása, filmek. A konferencia anyagából előadások, képzés (nemzeti identitás, kultúra, történelem, inspiráció más népek megismerésére, nyitottság a kapcsolatkeresésben, előítéletmentesség).

Az én szűrőmon ennyi jutott keresztül. Köszönöm a KIÉnek ezt a lehetőséget!

Martonné Szalóky Eszter

A „K” műhellyel kapcsolatban

Mint azt már a Vezess! 15. számában olvashattatok, 1993 nyarán, Finnországban részt vehettem a KIE-k Európai Szövetségének rendezvényén, melynek címe „C”-workshop („K”-műhely) volt. Ezt a Keresztény Orientáció Munkacsoport hívta életre, melynek tagjai meglátták, hogy mekkora problémát okoz a kereszténységnek helyzete a KIÉben.

A finnországi beszélgetések során jött létre a „Következtetések” című irat (lásd Vezess! 15. szám), melynek szövegezésében magam is részt vettem. Hosszú, sokszor éjszakába nyúló üléseken kinlódunk a helyes fogalmak megtalálásával egy olyan csoportban angolul, ahol csak két résztvevő anyanyelve volt angol, a többiek finn, norvég, német, bolgár, magyar. A „Következtetések” olyan irat, mely tükrözi egyrészt a szándékot, amelyre a fiatalok összegyűltünk, nevezetesen a kereszténység meghatározását a KIÉben, másrészt tükrözi, hogy mennyire különböző látásunk van a kereszténységről, a KIÉről, részben, mert EURÓPA (sőt, KELET-Európa!) különböző tájairól jöttünk, részben, mert más fokon állunk a hit dolgában.

A műhely során alaposan megrágtunk három alapvető KIE-dokumentumot: a Párizsi Alapot, a Kampilai Alapelvet és a Málta-Jarvalai Nyilatkozatot. (Ez utóbbi kettő eredeti nyelven és magyarul meg fog jelenni a Vezess!-ben rövidesen), és meglehetősen sokat kinlódunk, különösen a Párizsi Alapon. A leginkább vitatható következtetés, sorban az első pont a Párizsi Alappal foglalkozik, és nekem is sok gondot okozott. Az, hogy sokaknak

szemet szúrt ez a mondat, mutatja, hogy sikerült elérnie a célt, amit szántam neki, azzal, hogy nem emeltem vétőt a megfogalmazásnál. Ez a mondat rávilágít a legsúlyosabb problémára, jelesül, hogy hogyan is állunk a kereszténységgel a magyarországi KIE-csoportokban? Az a kérdés is felmerül, hogy vajon abban is követni akarjuk-e a Nyugatot, hogy fokozatosan visszavonul az evangélium a KIÉ-ből.

A „Következtetések”-et olvasva tehát jó, ha felindul bennük a gondolat, és teszünk azért valamit, hogy a kereszténység ne csak „hangsúly” legyen, hanem összetartó erő, és alap. Ha a szocializmus negyvenégy éve nem tudta megtörni az evangélium erejét Magyarországon, akkor ne hagyjuk, hogy a vallásszabadság korában bármi is elvegye az „evangéliumtanítás” közöttünk.

Ezekkel a sorokkal szeretnék hitet tenni amellett, hogy igenis kell a Párizsi Alap, de nem csupán mint szöveg, hanem mint megvalósításra váró kihívás, hogy ne lehessen néhány év, évtized múlva azt mondani a magyarországi KIÉről, hogy az egy kereszténynek indult ifjúsági szervezet volt. Ne legyen a KIÉből IE!

Jó lenne együtt gondolkodni a kereszténység, az evangélium helyéről a magyar KIÉben, és megfogalmazni egy nyilatkozatot, hogy mi magunk és a világ is lássa elkötelezettségünket. Nem könnyű feladat, de remélem, ad az Úr segítséget hozzá.

Üdvözlettel: Tóth L. Kristóf

Kézművesség

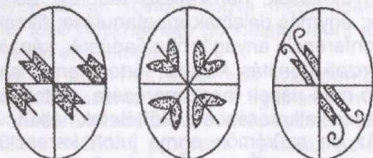

Nem akartok zenekart alakítani?

Nem? Na, jó. Akkor a zeneszerszámok – dudu, sípok, nádihegedű, dob – elkészítését a következő Vezess-ben írom le.

Most nézzük a húsvéti tojásokat:

„lapi” „kecskeköröm” „fecske farka”

„nyolckankajú” „bojtág” „kakukk nyelve”

Szépek? Hát akkor készíthettek ilyeneket, vagy még szebbet!

Több módja is van a tojásfestésnek. Lehet viaszolással, karcolással, de vékony ecsettel is dolgozni. A viaszoláshoz a tojásen kívül szükséges méhviasz, gic (íróka) és tojásfesték. Méhviaszt a kézműves, vagy méhészboltokban kaphattok. Gicát készíteni kell egy rövid ágacskából és egy rézlemezből. A lemezdarabkát – melyet pl. fogkrémtubusból vághattok ki –, kb. 1 cm hosszú, 1 mm átmérőjű csővé kell hajlítani s ezt az ágacskához erősíteni.

Ezzel írjátok, hímezzétek a tojást a felolvasztott, forrón tartott viaszba mártogatva. (Gyengébbek kedvéért: a gicát mártogassátok a viaszba, ne a tojást!) A kész

darabokat tojásfestékbe tesszük, festés után lekaparjuk a viaszt, majd egy étolajba mártott rongyocskával fényesre töröljük.

A karcolás éppen fordított menetű. A megfestett tojásokra éles késsel, vagy erős tüvel karcoljuk a mintát.

Minden módszerhez érdemes gondosan előkészíteni a tojásokat. Először főzzük meg – min. 20 perc – majd mosogatószeres vízben dörzsöljük át alaposan, csak ezután dísztük, vagy tegyük festőlebe őket.

Hagyma héjából sárgát, vöröset, barnát – az áztatás idejétől és az anyagmennyiségtől függően kaphatunk. A lencse levéből pedig kéket. De festhettek bolti festékkel is.

A tojás ősidők óta a termékenység szimbóluma. A katolikusok meg is szentelték, erről már a XII. sz.-ből vannak írásos emlékek is.

Érdeemes érte megtanulni, vagy kitalálni egy verset.

Például:

*Ajtó mellett állok, piros tojást várok,
Ha nem adtok lányok, mind a kútba
hánylok.*

Vagy:

*Adjon a jó Isten boldog ünnepeket!
Mindenféle jókkal lásson el titeket!*

Az öreg nagyapám ily köszöntőt hagyott:

*Örvendjetek húgom, Jézus feltámadott!
Öröm ez tinéktek, énnekem és másnak,
De én is örülök a hímes tojásnak.
Adjanak hát nekem néhány piros tojást,
Hogy jó kedvvel menjek az utamra
tovább!*

Vagy baloldali érzelmű locsolkodóknak (különösen az MSZP-hívő tagozatából):

*Egy kicsi kölni senkinek sem árt,
Éljen a magyar kommunista párt!*

Sztahanovistáknak:

*Zúg a traktor, szánt az eke,
Eltvársnő, locsolhatok-e?*

A rendőrállam visszasíróinak:

Én kis rendőrlegény vagyok,
vízágyúval locsolgatok.

Azt hallottam az éjszaka: itt is van
egy demokrata.

Él akar szabadni, szabad-e locsolni?

Búcsúzóul egy régi szokás, melynek ti is
hasznát láthatjátok. A múlt században a

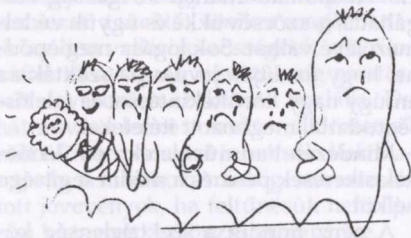
lányok Húsvétkor kaptak új csizmát, melyet egész évben viseltek. Nagyon vigyáztak rá. Annyira, hogy vasárnaponként hónuk alatt vitték haza.

Mit kell tehát tenni, ha nem akarjátok összepiszkolni a cipőtöket? Nem lábon, hanem kézben kell hordani!

Sziasztok
Könyves Illdikó

RAJZOS FANTÁZIAJÁTÉK

Gyerekkoromban egy barátnőmmel együtt találtuk ki, ettől függetlenül persze másnak is eszébe juthatott.

„Boldogság”

„Dicső tett”

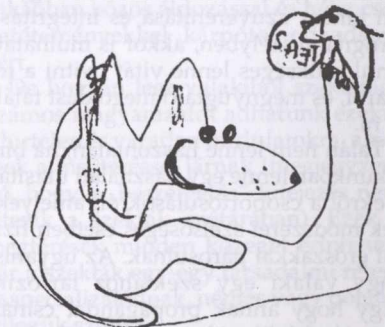
Nem kell hozzá akkora kezűgyesség, mint először gondolnád, sokkal inkább fantázia. Ketten vagy többen is játszhatják. A játék mindössze ennyiből áll: Rajzolj

egy krikszkrakszot, lehetőleg egy vonással, aztán adj neki címet, akár elvont fogalmat is.

Eddig a modern festőknek is sikerült, de most jön a lényeg! Add tovább a rajzot a társadnak, aki próbálja meg a címnek megfelelően kiegészíteni.

„Angyal”

„Mézes-mázos”

Az nyer, aki tovább győzi ötletekkel. Annak idején fél napokon keresztül játszottuk, a sikerebb rajzokat el is tettem.

És most nem bírom ki, hogy ne adjak közre belőlük néhányat!

Aklanné Balogh Éva

Alain Vivien

GURUK ÉS TANÍTVÁNYOK

Mivel a fizikai kényszer kora szerencsére lejárt, a hamis proféták és a sarlatánok fő működési területévé a lelki manipuláció vált. Nem mintha újdonság lenne ez az inkább a felforgatásra, sem mint a meggyőzésre irányuló tevékenység, csupán a manipuláció eszköztára változott a korábbi évtizedek gyakorlatahoz képest.

A szekták egyesítik a testi elidegenítés és a lelki nyomás gyakorlatának legmodernebb eljárásait, és tudják, hogyan használják fel az eleinte ártalmatlannak tetsző „kis gulágokat” az új hívek megnyerésére. Céljuk elérése érdekében semmilyen eszköztől nem riadnak vissza, beleértve a kábítószeres alkalmazását is. A szekták tagtoborzását illetően a legmegdöbbentőbb a meghódítottak magas száma... De ha csak egyetlen ember szuverenitása és integritása forogna veszélyben, akkor is múlhatatlanul szükséges lenne vitát nyitni a témáról, és megnyugtató megoldást találni rá.

Talán nem lenne haszontalan, ha birtokunkban lenne egy használati utasítás ezekről a csoportosulásokról, amelyeknek módszerei szélsőséges esetben fizikai erőszakkal párosulnak. Az ugyanis, hogy valaki egy szektához tartozik, vagy hogy annak propagandát csinál, nem jár feltétlenül a többiekétől eltérő ruházkodási és magatartási szokásokkal. A szekták módszerei ennél kifinomultabbak. A homályban szeretne maradni és a legkülönbözőbb megjelenési

formákat választják, amelyek a legtöbb ember előtt egy ideig elfedik a lényegét. Állandó fenyegetettségükre hivatkozva, a szekták olyan védekezési technikákat alkalmaznak, melyek korántsem mondhatók mindig passzívnak. A legerőszebbek a bekerítés technikájához folyamodnak, amelyet zaklatással és misztikus homály keltésével készítenek elő. Alkalomadtán akár az igazságszolgáltatás is szöcsövévé és ügyük védelmezőjévé válhat. Sok jogász megperdülne, hogy fordítják javukra a szekták az amúgy nagy körültekintéssel és felelősségtudattal meghozott ítéleteket.

Mindezen hadműveletek nem lennének sikeresek pénz és a média segítségével nélkül.

A pénz mindig a szektajelenség középpontjában áll. Azok a szekták, amelyeknek nem sikerült rendszeres pénzforrásra szert tenniük, hanyatlásnak indulnak és eltűnnek. Minden szekta, amely valamilyen okból elveszti pénzalapjait, ugyanilyen sorsra jut. Márpedig a világ minden táján mások a vám- és pénzügyi törvények. Ráadásul amennyiben ezek a törvények egy megfogalmazásban archaikus alkotmány rendelkezésein alapulnak (mint például az Egyesült Államokban), szabad utat engednek azoknak a nélkülözhetetlen pénzáttalásoknak, amelyekre a propagandisták hadának van szüksége, hogy a legmegfelelőbb pillanatban és a legtermékenyebb talajon léphessen fel.

Az a hódító háború, melyet a jelenlegi nagy multinacionális szekták viselnek, nem ölthetett volna ilyen méreteket a média ügyes felhasználása nélkül. A szekták számára ideális eset az, amikor

* Francia szenátor, a szektakérdésről – Pierre Mauroy francia miniszterelnök megbízásából – 1985-ben készített jelentés szerzője.

egy időben sikerül győzelmeikről hírt adniuk (mint például a Szciantológia Egyház Narconon központjának sikerei esetében) és rablót kiáltani az erkölcsi szabadságjogok és a gondolat szabadság nevében, melyeket szerintük a társadalom már azzal megkérdőjelez, hogy informálódni szeretne. Azáltal, hogy állandóan hallatnak magukról, az erő benyomását kívánják kelteni, és igyekeznek elhallgattatni az ellenvéleményeket, melyek szükségszerűen „szabadságellenesek”. Ebben a vonatkozásban a szekták nem ismernek könyörület egymással szemben sem: az egyszerű hívek, akik közösen akarnak fellépni az őket ért „üldöztetések” ellen, a szekták rivalizáló és korlátozó jellegét látva hamar rájönnek, hogy az önteltség szelleme vezeti a szektát, amikor magát banális módon vallási közösségnek, sőt, filozófiai társaságnak nevezi, míg sorstársait egyszerűen szektának titulálja. De hát mivé is lenne a szekta „üldöztetés” nélkül? Bármennyire is mérsékeltek manapság a mártírok, mindig szívesen láttott jövevények, ha feltűnésük nem éppen közvetett ösztönzés eredménye.

Hogyan születik a szekta? Először a guru tűnik fel. Utána jön a **curpus syncreticus**, a doktrína, a felépített dogma. Végül – az alapítók reményei szerint – az idealista és totalitárius társadalmi és politikai rendszer az egész emberiségből egy nagy és oszthatatlan szektát csinálna, amelyben bírálóinak nem lenne más választása, mint eltűnni vagy behódolni. Ebben az értelemben a szektajelenség több szempontból is hasonlít a pluralizmus tagadásának talaján álló abszolút rendszerek politikájához. Az is nyilvánvaló, hogy amint egy szekta elér egy bizonyos nagyságot, szinte ösztönösen összefonódik a legrosszabb fajta politikával. E két tényező egymást erősíti.

Vajon melyik pszichiáter, melyik pszichoanalitikus deríti fel egy szép napon a hatalomvágy kibontakozásának útját ezeknél az egyébként oly köznap

guruknál? Tanulatlan, kiváló képességeknek híján lévő emberek ezek, gyakran labilis szexuális viselkedéssel, sem nem csábítóak, sem nem visszataszítóak, az a mód azonban, ahogyan az élet kihívásaira reagálnak, nagyfokú éretlenségről árulkodik. A bennük élő folytonos feszültség hatást gyakorol néhány kereső lélekre, akiket hamarosan megszédít ez a vásári karizma. Elragadtatva saját szerepüktől, attól, hogy az újonnan megtértekkel szemben a mester szerepében tetszeleghetnek, a hívek hamarosan olyan függőségbe kerülnek, ahonnan mindenfajta visszaút hamar elzáródik, jobban mondva, elképzelhetetlenné válik.

Ami pedig a gurut illeti, saját delejes erejét már jó korán homályba burkolja. A mester fokozatosan távolodik híveitől: egyenes arányban számuk növekedésével. A guru bálványá válik. Ettől kezdve minden racionalitást félretéve, a mester szolgálata válik minden szektatag életcéljává, akiket már nem mint tanítványokat, hanem mint munkásokat kezelnek. Hogyan ne érezné magát mélyen igazolva a mester ennyi szektás odaadása láttán, akiket szónoklatokkal, ritkábban közös áldozással és néha csodatéteményekkel kárpótól odaadásukért.

De hogyan lesz valakiből szektatag? Számos magyarázatot adhatunk ezekre a hirtelen és váratlan fordulatokra, amelyek a megtéréssel járnak (megjegyzendő, hogy a „beszélgetés” kifejezés nem létezik a szekták szótárában). Ezek a megtérések minden közeget érintenek, bár a szekták egy-egy társadalmi rétegre specializálódnak, népies vagy polgári jellegük szerint.

A csatlakozás mögött leggyakrabban nagy mértékű morális leromlás húzódik meg, amit sokszor személyes krízis kísér. Ez egyszersmind rámutat a modern társadalom kaotikus voltára. Az új csatlakozónak, mielőtt lemondott volna saját szabadságáról, mielőtt lemondott volna arról, hogy elvállalja szorongását,

s elfogadta volna ezt a „készuha” ideológiát, melyet kivétel nélkül minden szekta kínál, sokszor keserű tapasztalata volt a társadalomról, amelyben nem talált magára.

Kétségtelen, hogy a mélyreható gazdasági, társadalmi és szellemi változások, melyeket meglehetősen pontatlanul „válságoknak” nevezünk, a múltban is megérintették társadalmunkat. Ugyanakkor ezeknek megvolt az a jellegzetességük, hogy a leglabilisabb szakasz után új, tartós egyensúly alakult ki, olyan több évtizedes „pihenő”, amely lehetővé tette az embernek, hogy alkalmazkodjon az új feltételekhez és azok erkölcsi követelményeihez.

Az a válság viszont, amelyben ma élünk, nem hasonlít a korábbiakhoz. Gyakorlatilag minden nap hoz egy-egy felfedezést, amely alaposan felkavarja embertársaink tudatát. Elég ha az űrkutatásra vagy a biológiára gondolunk, valamint e felfedezések ritmusának összehangolatlanságára; maguknak a tudósoknak a bizonytalankodásaira a tudomány fejlődésének esetleges következményeivel kapcsolatosan, vagy azok fenntartásaira, akik odáig jutnak, hogy inkább abbahagyják kutatásaikat, amikor szembesülnek a szellemi szakadékkal, amit ezek felvetnek.

De hogyan is képzelhetnénk, hogy a modern társadalom visszavevethetne a korábbi csendes vizekre, amikor a tudomány nagy leckéi még csak a kisszámú, laboratóriumban dolgozó boldog keveseket érintettek meg?

Mély és folytonos destabilizáció idejét éljük napjainkban. Korunk, amely a szabadság új és felmérhetetlenül nagy tereit nyitja meg, a kevésbé kalandvágyó lelkeknel ugyanakkor egzisztenciális egyensúlyvesztést eredményez, amelyre a szekták hamis válasza enyhülést ígérnek. Ahelyett, hogy fáradtságos és szívós munkával felépítenénk magunknak saját hitrendszerünket, megerősítenénk hitünket, sokan közülünk az alávettséget választják, hogy így szabá-

duljanak meg énjük vállalásának nehézségeitől.

A gyakran emberileg alig elviselhető pusztítást látva, mit tehetnek a családok, amelyek egyéni megoldásokat próbálnak találni, amikor a társadalmi közvetítés lehetőségei kudarcot vallottak? El kell ismerni, hogy a jog, ha alkalmazák, javíthat a legrosszabban, de sohasem mindenható. Másrészt ügyelni kell az emberi jogok tiszteletben tartására, értve ezen a tévedés jogát is, mindaddig, amíg az nem válik mások kárára. Óvatosan kell tehát bánnunk a joggal. Többet ér a kultúra és az oktatás terén kifejtett megelőző tevékenység, valamint az, ha a szektából való kilépéskor (mint a legtöbb belépésnek ez a vége) a hívőt emberséges, megértő és a társadalomba való visszailleszkedést segítő környezet karolja fel.

Vallásos lenne a XXI. század? Ez attól függ, mit értünk vallásosságon. Ha egy újfajta obskurantizmusról van szó, ez esetben éljen Voltaire, és tapossuk el a gyalázatost! A mai szekták ellen folytatott harc az emberi szellem nagy és örök küzdelme a babonássággal és az aberrált nihilizmussal szemben. Ha viszont az igazságnak – amely méltóságunk s talán létezésünk értelme – a tudomány és a hit általi fokozatos megközelítését jelenti – még ha ez a hit ateista is –, minden tőlünk telhetőt meg kell tennünk ama felszabadítás érdekében, amelyre öntudatlanul mindannyian vágyakozunk. Akár „teleonómiának” nevezzük, amint François Jacob, akár „megbízatásnak”, mint Jean-Paul Sartre, vagy „hitnek”, mint Henri Guillemin, ez a leküzdhetetlen keresés emberi természetünk hajtómotorja. Ez vezet minket csatába a fényért, minden elidegenedés ellenére. A legrosszabb ellen is: azok ellen, akik a nevükben az igazság letéteményeseinek hirdetik magukat, hogy alá vessük magunkat egy lidércnyomásnak.

Még a legnyugodtabb pillanatokban is (Even in the quietest moments)

*Még a legnyugodtabb pillanatokban is
azt kívánom, bár tudnám hogy mit kell tennem,
és még ha süt is a nap
úgy érzem esik megint.*

*Még akkor is, mikor megmutattad,
hogy a szívem dallamból van.
Mert a kétség árnyéka nem engedi,
hogy megtaláljalak.*

*A zene amit adtál nekem,
a lelkem nyelve.*

*Ó, Uram, veled szeretnék lenni,
megengeded, hogy bejőjjek a hidegről?*

*Ne engedd a napot eltűnni
ne engedd, hogy elhagyjon a nap
Ugye jössz hozzám hamarosan?*

*Ha figyelnek a csillagok
és az óceán mélysége,
a suttogásod titkot mesél,
nevetésed örömet hoz
és azt az érzést, hogy a Természet
kislfia vagyok.*

*Mégis hullanak a könnyek,
az égből esik,
Soknak kell belőlem alámenni,
mielőtt magasra jutok.*

*Ne engedd a napot eltűnni,
ne engedd, hogy elhagyjon a nap,
nem, nem hagyhatod az életemet.
Mondd, hogy nem fogod elhagyni az életemet
Mondd, hogy nem, mondd kérlek, hogy maradsz!
Uram, nem jönnél az életembe?
Mondd, kérlek mondd, hogy maradsz.
Uram ne menj.*

ROGER HUDSON
(SUPERTRAMP)

Fordította: Menich Zsuzsa

Kós Károly metszete

ÉNEK-ZENE

Mi célt szolgál a zene és az ének

(Részletek Ernst Trachsel-Pauli: Szellemi zene című könyvéből)

Közlő: Hikisch Zoltán

ÉNEK ÉS ZENE AZ ŐSZÖVETSÉGBEN

Minden éneklésnél és zenélésnél az Úr tisztelete álljon a középpontban. Őhozzá, a hatalmas Úrhoz és Istenhez szálljanak fel az örvendő dallamok. Így kerül Őelé a hála és az imádat. A történelmi tudósításokon túl az Őszövetség még sok határozott felhívást is közöl az éneklésre. És ezekben ismét van valami feltűnő: hogy majdnem mindegyik felhívásnak a célja az Úr közvetlen imádása és dicsőítése. Hadd említsünk néhány példát:

Zsolt.96.1.2: Énekeljétek az Úrnak új éneket: énekelj az Úrnak te egész Föld. Énekeljétek az Úrnak, áldjátok az Ő nevét.

Zsolt.98.1: Énekeljétek az Úrnak új éneket, mert csodadolgokat cselekedett.

Ézs.42.10: Énekeljétek az Úrnak új éneket.

Jer.20.13: Énekeljétek az Úrnak, dicséritek az Urat.

Az Úrnak ily módon való imádása és magasztalása egy ehhez méltó magatartást igényel.

De az Őszövetség nemcsak felszólító módon beszél az éneklésről és a zenélésről, ha-

nem sok más igehely azt mutatja, hogy Isten emberei saját maguktól tették ugyanezt. És ezen esetekben is ugyanazon érdekesség ismerhető fel: ezek az elhatározások csaknem mindig Isten dicsőítését szolgálták. Álljon itt erre is néhány példa:

2.Móz.15.1: Akkor énekelte Mózes és az Izraeli fiak ezt az éneket az Úrnak és így szóltak: Az Úrnak akarok énekelni.

Zsolt.13.6: Hadd énekeljek az Úrnak...

Zsolt.27.6: Az Úrnak akarok énekelni és zengedezni.

Kézenfekvő, hogy ez a hála és imádat, mely az Őszövetségben a zene szárnyain az Úrhoz szállt, mint az Isteni öröm visszatükröződött az énekesekre és a zenészekre és ez felüdítette a szívüket. Isten nem tartja meg magának az elébe tárt ajándékokat. Ezt látjuk pl. akkor, amikor a Jeruzsálemi kórfal felszentelésekor az énekben és zenében kifejezett hála az előadókra visszasugárzott: És vígadoztak, mert Isten megvidámította őket nagy örömmel, sőt az asszonyok és gyerekek is vígadoztak, és Jeruzsálem öröme messze hallatszott.

Neh.12.43

A NÉPZENÉRŐL

A magyar népzene anyanyelvünkhöz hasonló érték. Minden népnek megvan a maga zenei múltja. Nekünk is. Magyaroknak születünk. Egy kicsit meg kellene ismernünk önmagunkat.

Miért van erre szükség?

Azért, hogy legyen egy egészséges nemzeti öntudatunk. Kell, hogy tudjuk, hogy mi a mienk, hogy ne úgy viselkedjünk, mint akik gyökértelenek.

Fogalmunk sincs, hogy a nagyszüleink mivel foglalkoztak, hogyan éltek, de lehet, hogy még a szüleink gyerekkoráról sem tudunk sokat. Csak rájuk a rágógumit, isszuk a Coca-Colát, és rajon-

gunk a legmenőbb amerikai együttesekért. Sőt erre a mintára még zenekarokat is csinálunk, igyekszünk lemásolni néhány divatos számot, és nem vesszük észre, hogy nemcsak siralmas, hanem már neveléses is.

Vagy elvehetünk jópár ifjúsági énekeskönyvet is. Ezek többségében nyugati énekek vannak lefordítva magyar nyelvre, sok esetben teljesen magyartalan szöveggel, nem beszélve a szöveg és a dallam kapcsolatáról.

Máshová születünk, máshogyan neveltek minket, más az egész életünk, más világ.

Grafika: Kós Károly

Persze legyünk nyitottak, minél sokoldalúbbak. Ismerjük meg minél jobban a világot. Nem kell éjjel-nappal magyar népzénét hallgatnunk, szerethetünk minden jó zenét. De NEM SZABAD elfelejtenünk, hogy kik vagyunk. És ismernünk kell saját magunkat Ez MINDEN emberre vonatkozik.

Ha valakiben benne vannak ezek a gondolatok, és magáénak érzi őket, akkor biztos, hogy pozitívan fog hozzáállni a magyar népzenehez. Nagyon érdekes és szép dolgokat fog felfedezni benne. Órizzük meg azokat a dalokat, amelyek a mieink, egy másik nép sem ismeri, egy másik népre sem jellemző, csak ránk.

Számos olyan dalunk van, amelyek kialakulásának idejét a honfoglalás korára vezetik vissza.

Sőt, még régebbiek is vannak, a magyar nép vándorlása során kapcsolatban állt sok más néppel, érdekes közös vonásokat találhatunk az ő dalaik és a mi dalaink között.

A keresztyénység felvételével az országba kerültek gregorian dallamok, sok népdalban felfedezhetjük ennek hatását. Vagy gondoljunk a törtéris énekekre. Jó néhány törtéris ének és népdal között vonhatunk párhuzamot.

Az is érdekes, hogy a különböző népszokásokhoz milyen dalok kapcsolódnak.

Ezek a mi dalaink, természetesen tudnánk énekelni, ha ismernénk őket. Egy kis ismeret után megérezzük a dalokat, meglátjuk a magyar nyelv szépségét, humorát, ráérzünk a paraszti gondolkodásra. Fantasztikus, hogy a parasztemberek egészen egyszerűen milyen nagy igazságokat tudnak kimondani. Figyeljünk ezekre a dolgokra. Még nagyon sok érdekességet találhatunk, ha egy kicsit körülnézünk.

Nagyon örülnék, ha néhányan kedvet kapnának ehhez. Biztos, hogy meglesz a gyümölcse.

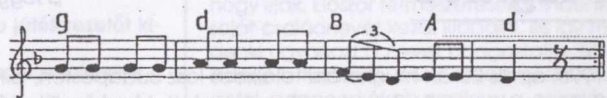
Horváth Zsuzsa

Zöld erdőben

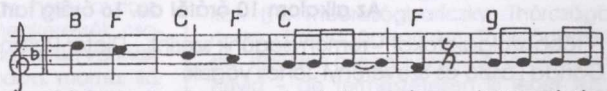
népdal

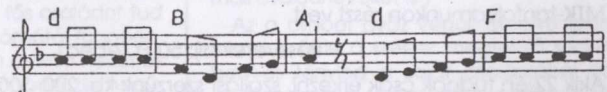
Zöld er- dő- ben, zöld me- ző- ben sé- tál egy ma- dár,
Hí- va en- gem ú- ti - társ- nak el is me- gyek én,

kék a lá- ba, zöld a szár- nya Jaj, be gyön- gén jár.
nincs Er- dely- ben o- lyan le- dny, ki meg tart- son már.

Jaj, ha el- mégy, me- gyek én is, hogy ne szár- nán

ga- lam- bo- mat hív- sé - gi- ért is, mi- koc la- már ha- lál- fi - a,

rán ne- vet mé - gis.

Énekelem az Úr!

EL SHADDAI

Michael Card és John Thompson

Michael Card és John Thompson

Refr. El Shad-dai, El Shad-dai, ó-rök é-lés A-do-nai, el-tel - nek év - ez-re-dek és Te nem vál-to-zol
meg El Shaddai, El Shaddai, ó-rök é-lés A-do-nai Rólad szól a szív és száj, El Shaddai.
(végén:) É - le - tem ke-zed-ben már El Shaddai.

1. Te al - kottad az eget, napot, földet, vizeket, Áb-ra-hám fi - a - inak Te je - lőtél ki utat,
Szóltál, fel-támadt a szél, ott a Vörös tenger - nél S néped száraz láb - bal kelt át. Refr.

2. A pusztában vezet - tél, megbé - kélést üzen - tél, Kenye - reddel táplál - tél, sas - szár - nyakon hordoz -
tál, Mi nem értettük szavad, el - vé - tettük az utat, De Te mégis elér - tél, és Ti - ednek nevez - tél. Refr.

Meghívó

„Hogy megteljék a házam!”

(Lk 14,23)

1995. április 23-án munkatársi találkozó lesz Budapesten, a Református Ráday Kollégiumban a Ráday utca 28. szám alatt. Megközelíthető a 3-as, kék metró Kálvin téri megállójától. A Kálvin térről nyílik a Ráday utca.

Az alkalom 10 órától du. 16 óráig tart.

A főbb szolgálatokat – reménységünk szerint – Dieter Reitzner, Ablonczy Margit, Gonda László és Szeverényi János végzik.

Személyes meghívást kap mindenki, aki az elmúlt 5 évben bármely MTK-tanfolyamunkon részt vett.

Részvételi díj: 50 Ft (ebéd)

Akik 22-én tudnak csak érkezni, szállást szerzünk kb. 200-300 Ft-ért. Ezt kérjük feltétlenül előre jelezni, legkésőbb április 5-ig, a KIE-irodában:

1085 Budapest, Horánszky u. 28.

Telefon/fax: (06) 1-267-0587

Szeretettel hívunk és várunk mindenkit!

Akarsz-e játszani?

VAKVEZETÉS

Kategória: bizalomjáték
Játékosok: 6-20, párosan
Hely: zárt helyiség
Csapat: párokban
Kellékek: Ø
Idő: kb. 10 perc

A játékosok párokat alakítanak, és a pár egyik tagja behunyt szemmel jár, míg a másik játékos mögötte haladva, a „vak” vállára helyezi kezét, így irányítja a közös mozgást. Miután érezhető a „vak” mozgásán a feszültség felengedése, az oldódás, a páros szerepet cserél.

A játékkal a becukott szemű játékos meginog térérzékelésében, ugyanakkor a többi érzékszervére, hallására, tapintására jobban odafigyel; emellett nőhet az őt ve-

zető partnere felé a bizalma. Vigyázni kell azonban, hogy a teremben ne legyenek „veszélyes” tárgyak, amik a játékot túlzottan megzavarhatnák (forró kályha, felboruló bútorok, tárgyak).

A játéknak sokféle variációja lehetséges, egyet leírok még:

A párok tagjai a terem egymással szemközti falai előtt helyezkednek el. Az egyik sorban állók behunyt szemmel, egyenletes tempóban indulnak a másik oldal felé. A párok feladata, hogy a társukat megfogják a fal előtt. Ezután szerepcsere következik. A játék után jó megbeszélni a történeteket. (A bizalom és a biztonság hiánya jól látható a behunyt szemmel járók mozgásán: a fal közelébe érve lelassul mozgásuk.)

THEÖRCZÖGBARICZKY CSALÁD

Kategória: szórakoztató, kapcsolatteremtő játék
Játékosok: min. 24 fő, de hattal osztható létszámban + a játékvezető
Hely: zárt helyiség
Csapat: mindenki együtt, a játékvezetőt kivéve
Kellékek: székek, előre megírt papírlapok
Idő: kb. 10 perc

A játék lényege az, hogy a játékosok családokat alakítsanak úgy, hogy a kiosztott papírlapok alapján megkeressék családtagjaikat. Egy családban hatan vannak: nagypapa, nagymama, papa, mama, fiú, lány. Ehhez a játékvezető előre elkészít annyi papírlapot, ahány 6 fős családot tud alakítani a résztvevők létszámától függően. A kártyán fel kell tüntetni a család nevét és a családtagot (pl. Theörczögbariczky nagymama, vagy Theörczögbariczky fiú stb.). Ezeket kiosztja és adott jelre a játékosok elkezdik keresni azonos nevű családtagjaikat. Ha együtt van a család, a terem végében lévő székek közül az egyikre leülnek úgy, hogy legalul a nagypapa ül, ölében a

nagymama, az ő ölében a papa, majd a mama, a fiú és legfölül ül a lány.

A játékban az a szórakoztató, hogy minden családnak ugyanaz a neve, csak más-hogy írják. Először természetesen mindenki a saját családnévét kezdi kiabálni, és így mindenki ugyanazt a nevet hangoztatja. Mikor kiderül a turpisság, csak akkor kezdik nézegetni a lapocskákat, amiken a nevekben nincs túl nagy eltérés, így nem is olyan egyszerű megtalálni az egy családhoz tartozókat. (Pl. Theörczögbariczky, Thörczögbariczky, Theörczögbarický, Thörczögbaritzky stb. egészen a legegyszerűbb Törczögbaricki névig - de természetesen ki lehet találni más családneveket is.)

Az a csapat győz végül, amelyik leghamarabb ül le a székre: megfelelő sorrendben és tényleg a saját családjából való családtagokkal. Ezt a játékvezetőnek ellenőrizni kell. Ha nagyon sokan játszanak (a játék pedig annál izgalmasabb, minél több családot lehet alakítani), jó, ha a játékvezetőnek vannak segítői is az ellenőrzésnél.

Közlí: Harmathy Zsófia

Teológia

Honnan tudjuk, hogy a világot Isten teremtette?

1. Erre a kérdésre először azt válaszolnám, hogy Jézus Krisztustól.

- Mert Jézus Krisztus így tanította és én Benne, az ő véleményében megbízom. Biztos vagyok benne, hogy jellemes. Nem állít biztosra olyat, amiről nincs meggyőződve. Engem más tapasztalatokkal meggyőzött arról, hogy szavaihoz. Ezért nem kétkedem abban, hogy ebben a fontos kérdésben is igaza van.

- Mert Jézus az Ószövetségi Bibliát is Isten Kijelentésének tartotta.

Az Ószövetség számos jövődőlése beteljesedett Jézus életrajzában. Az Ószövetség első és egyértelmű tanítása, hogy „kezdetben teremtette Isten az eget és a földet”. Jézus miatt én is megbízom az Ószövetségi Bibliában.

- Ám mindennél van egy személyesebb és tapasztalatszerűbb meggyőződésem is. Jézus Krisztus *bennem* új világot teremtett szavával és Lelkével. Ezért az új teremtés boldog részeseként vállalom az *első* teremtést is. Ha Jézus Krisztus „legyen szava” bennem világgosságot teremtett, nem kétkedem, hogy Jézus Krisztus Atyja „legyen világgosság” szava beindíthatja a kezdeti fényenergiát.

2. De ha Jézus Krisztust nem ismerném, akkor is meggyőződhetnék arról, hogy Isten teremtette a világot. A józan ész is ebbe az irányba mutat:

- Ahol mozgás van, ott Mozgatónak kell lenni
- Ahol rend van, ott Rendezőnek kell lenni
- Ahol terv van, ott Tervezőnek kell lenni
- Ahol törvények vannak, ott Törvényadóknak kell lenni
- Ahol program valósul meg, ott Programozónak kell lenni

Rend, terv, program, törvény - mindezek a valóságok ugyanis *értelmes Lényt* tételeznek fel. A „véletlen” nem ismeri a logikát. A világ logikája jelzi a Mögöttes Értelmes Személyt, mert a törvények nem öneredetűek és nem önfenntartók.

3. Isten áll minden Kezdetén - ezt a felismerést *valamennyi* világvallásban megtaláljuk. Az emberiség

- teljesen egységes felismerése
- őstapasztalata
- intuitív bizonyossága.

David Livingstone, neves Afrika-kutató így foglalta össze tanulmányait:

„The existence of God and of a future life is everywhere recognised in Africa”

„Isten és az örök élet létét mindenütt felismerték Afrikában.”

Az intuitív megismerési formát nem szabad lebecsülnünk. Káros és hibás dolog lenne kizárólagosan a természettudományi megismerési módszert követnünk, hiszen az emberi valóság jelentős területein ez a módszer alkalmazhatatlan. Esztétika, perszonális kapcsolatok, szeretet - mindezek nem fejezhetők ki CGS - rendszerben. A költészet hatalmas felismerései is nagyrészt *intuitív* úton világosodtak meg az alkotók előtt. Az emberiség évezredek óta a lényeg-megérzés hatodik érzékszervével tájékozódva egyértelműen ránhagyományozta a Teremtő Istenről szóló meggyőződését.

Meggondolatlanság lenne, ha ezt nem vennénk figyelembe.

4. Annál is inkább, mert az emberiség nagy gondolkozói, filozófusok, művészek csatlakoztak ehhez a meggyőződéshez, s többségükben meggyőződtek arról, hogy a világnak Gazdája van.

Plátón: „Isten az örök Értelem, a Jó oka a világnak.”

Arisztotelesz: „Isten minden létező első alapja.”

Spinoza: „Isten kizárólagos, egyetemes őslényeg, minden létező oka.”

Leibnitz: „Isten a dolgok végső értelme.”

Kant: „A természet oka, a világ erkölcsi Törvényadója: Isten.”

Fichte: „Isten a világegyetem erkölcsi rendje.”

Hegel: „Isten az Abszolút Szellem.”

Mindezek az idézetek azonban csupán Isten létének felismeréséről vallanak.

Kétségkívül ez az első lépcső.

De tovább kell lépnünk.

Milyen Isten? Kicsoda? Mit akar az emberrel?

Erre a kérdésre már nem a „józan ész” nem a tudomány és nem az emberiség intuíciója válaszol.

Erre a kérdésre a Názáreti Jézus Krisztus arcan felvilantja, isteni lényének legnagyobb titkát: ISTENSZERETET

Németh Géza

HELYZETGYAKORLATOK

Menich Zsuzsa, néhány évvel ezelőtt külföldi konferenciáról hozta az alábbi helyzetgyakorlatokat, melyekből mostani és következő számokban néhányat közlünk. Jól használható ismerkedési játékként, de alkalmazhatják színjátszó körök is (koncentrációfejlesztés, drámatrénings).

Érzelmek

Hozzávalók: -

Cél: Érzelmi tudatosság, értékefejlesztés

Levezetés: A vezető megkéri a csoportot, hogy jellemezzenek különböző érzéseket vagy érzelmeket, pl.:

fájdalom, nyugtalanság, kényelmetlenség, meghökkenés, gyönyör, vesztély, kitaszítottság, tisztelet, szégyen, egyet nem értés, félelem, aggodalom, elveszettség, gyűlölet, győzelem, szabadulás stb.

Ezeket be lehet mutatni szoborhelyzeteken keresztül, vagy mozgással. Néha jó úgy is, hogy mozgással és a mozgást egy adott ponton megállítani.

Változatok: - Egy szobor póz bemutatása után átmenet egy másik érzésre,
- Kapcsolat más érzésekkel

Ki vagyok én?

Hozzávalók: -

Célok: Improvizáció, elvonatkoztatás

Levezetés: a) Mindenki választ magának egy híres személyiséget, hogy azt eljátssza, akár a történelemből, vagy a szórakoztatóiparból, vagy az irodalomból, vagy a kormányból stb.

b) A vezető mindenkit felkér, hogy üljön külön és koncentráljon

b1) A választott egyén személyiségére,

b2) a szokásaira, mentalitására,

b3) beszédmódjára

b4) arra, amit mond.

c) Amikor mindenki készen van, felállhatnak mint a választott személyek és egymás között járkálva bemutatkoznak egymásnak.

d) Beszélgethetnek is, hogy megbizonyosodjanak róla, hogy a híres személyiség minden jellemzőjét megtalálták.

A helyzet

Hozzávaló: - (esetleg a helyzetek kártyára festve)

Cél: Bevezetés a drámához, improvizáció

Levezetés: Kis csoportokra választjuk a nagyobbakat, minden csoport kap egy helyzetet, pl. Szülőszoba előtti váróterem, lifthe ragadva, elúszott a szigetről a csónak, - mind-egyik jelenetet (2-3 perc) bemutatni egymás után. - Aztán: ugyanaz a helyzet más szereplőkkel, más jellemekkel ismét.

Vált: minden csoport ugyanazt a helyzetet jeleníti meg, más-más jellemekkel ugyanez szavak nélkül.

Templomból kocsmá, raktár, uszoda, múzeum

Isten hivatalosan halott több, mint hetven éve Moszkvában. Az 1917-es forradalom idején Moszkvában ötszáznál több templom, katedrális, kolostor működött. Húsz év sem kellett, és csupán néhány kapuja maradt nyitva. A többségét lerombolták, vagy sorsukra hagyták, dűledeзве álltak. Sztálin a kiugrott papnövendékből lett harcos ateista egész vá-

rosrészeket is leromboltatott, helyükre sívár, embertelen stílusú parkokat, lakónegyedeket építettek. Az 1930-as évek végére csaknem minden templomot bezártak. Az egész Szovjetunió területén talán ha száz templom maradt meg funkciójában. 1941-ben, amikor a németek támadtak, Sztálin szemérmetlenül a nép vallásos érzületére apellált. Megnyitattatott húszezer templomot! Hruscsov 1959-től aztán újra bezáratta ezeknek felét, tehát tízezret. Így lettek templomokból kocsmák, múzeumok, uszodák, börtönök, raktárak. Leningrádban egy régi evangélikus templomot pl. uszodává alakítottak át. A templomhajóba úszómedence, a szentélybe trambulín került, az oldalsó pad sorok lelátóként szolgáltak.

Néhány éve Kárpátalján szolgáltam egy tömött templomban. Harminc évig zárva volt, hivatalosan évtizedekig megszűnt az egyházi élet. Mielőtt a helyi kolhoz vvezetői visszaadták a kulcsokat, a teljes berendezést összetörték és a templom közepére egy kupacba hordták. Ma már Moszkvában is 130 újra megnyitott

templom van. Sokfelé saját kezdeményezéssel maga a lakosság kezdi el a helyreállítói munkát. Vakolnak, harangot öntenek, imádkoznak. Keresik azt a bizonyos „halott” Istent vagy talán fordítva? A hetvenéves fogság után maga a Jó Pásztor gyűjti össze a szétszórtakat.

Szeverényi János

Karinty Frigyes

AZ IGE ÍGY SZÜLETETT...

*Testvéreim, farkasok, gyönyörű leopárd
Foltos hiéna, bátyám és rokonaim mind
Páva, cifra kuzin, nagynéném, zöld papagáj
Otromba, böles elefánt, mókás maki, bánatos marabu
Elbujtam itt a bokorban, hagyjatok egy kicsikét
A Bozót Törvényét jól ismerem én
Kutyával ugatok, üvöltök a sakállal
De ez most nem szemeteknek szól
Mindenre könyörgök!
Friss koncot hagytam a tisztáson, rágjátok le sietve
(Mingyárt jövök én is) csak ezt a pár jelet itt
Hadd karmolom csorbult körömmel a barlang sziklafalába
Hogy visszataláljon százezer év múlva eltévedt utódom
Magamban hadd makogok, hadd hallja fülem csak
A hangot, a hangot, a tompa zörejt, mit a Lélek
Szorít ki, belülről, kifelé fordult zabáló bestiaszámon
Valami van itt, mit a Bozót hiába figyelne
Amire felelni szárcsa hiába vijjog,
Hiába rikkant a rigó, béka hiába kuruttyol
Valami van itt, valamit szimatolok
Amivel együtt ketten vagyunk csak égi vizen
Vizi mezőkön –
Önmagam és én – én és ő – apja nem én
Vagyok – s ő mégse apám
Van valami, más, mint ez a Törvény
Van Valaki, kit nőstény nem szült, hím sose nemzett
Nem anyaméhből származik, itt születik most
Makogó két vastag cserepes ajkam
Kínjában szétárt nyílása közül
Buggyanó könnyek magzatvize mellől,
Ahogy előrebukó torokkal
Hörögöm el az új jeladást: is-ten ...
Is-ten ... is-te-nem könyörülj!*

Néha gyenge és szomorú vagyok.

Néha úgy fáj, hogy azt hiszem megszakad belül.

Át kell élni a levegőtleniséget, a kint, fájdalmat vagyis a poklot,
a testi-lelki-szellemi hiányt.

Magamért, másokért.

Nem gondoltam, hogy van ilyen.

Akik alászálltak a poklokra...

Számukra már nincs elveszett ember.

Megtörtetek, meghaltak Mesterükkel, és általa kenyérré lettek embertestvéreik
számára.

Ők a gyógyítás, simogatás, helyreállítás „rabszolgái”.

Isten szólt hozzám a „börtönbenlévő léleknek:”

„Én benned vagyok, a törekeny cserépedényben.

Erőm erőtlenség által működik.”

Ez a Szellem teljes szabadsága,
a repülés méltósága és szentsége:

A galamb önként zuhan az oltárra.

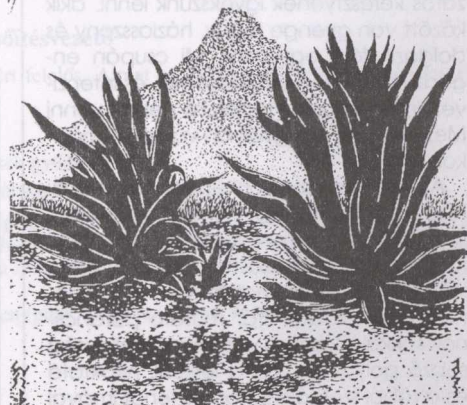
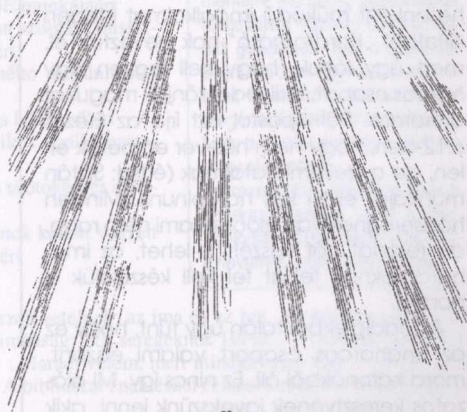
Hússá és vérré lesz sokaknak.

De onnan mindig feltámad, mégha
negyednapos hulla is, mint volt
Lázár.

Ez az a Szellem, aki összekapcsolja
az embereket,

ez az a szál, amely soha nem
szakad el.

Minden tönkremehet, de a Szellemet
megölni nem lehet.

Rajz: Gy. Szabó Béla

Az imaharcról

Nálunk, az ifjúsági Bibliaórának állandó és meglehetősen kötött felépítése van, és tapasztalataim szerint ez így van a legtöbb protestáns gyülekezetben. Amiért pedig létrejött a Bibliaóra, hogy tudniillik személyesebb kapcsolatba és imaközösségbe kerülhessenek egymással a résztvevők, mint a vasárnapi Istentiszteleten, azért is éreztük szükségét annak, hogy külön imaalkalmat szervezzünk. Fontosnak érezzük az imádságot, mint a hívő közösség egyik legfontosabb szolgálatát, a hívő ember „lélegzetvételét”. Ezt a kéthetenként működő imaalkalmat idegen ötletből „Kardforgató”-nak neveztük el, mert úgy látjuk, hogy kell legyen egy harcos csapat, akik odaszánják magukat a harcra. Pál apostol azt írja az Efézus 6:12-ben, hogy nem hús-vér emberek ellen, de a szellemi hatalmak (értsd: Sátán munkája) ellen kell harcolnunk. Minden hadseregnek van előőrs, ami nem rang, de feladat, sőt veszély is lehet, az imaharcosoknak tehát fel kell készülniük a harcra.

Az eddigiekből talán úgy tűnt, hogy ez az imaharcos csoport valami elszánt, mord katonából áll. Ez nincs így. Mi alázatos keresztyének igyekszünk lenni, akik között van gyenge leány, háziasszony és dolgozó férfi egyaránt. Mi csupán engedünk az Isten elküldésének, és intenzíven imádkozunk. Próbálunk példát venni Mesterünkről, aki gyakran vonult el imádkozni.

Az imaharc tulajdonképpen azt jelenti, hogy időt töltünk a gyülekezet vezetőiért, szolgálóiért, valamint rendezvények sikeréért való imádkozással. Ezeknek nagy szükségük van az imaháttérre. Az arcvonal élén haladó, utat mutató parancsnok sokkal inkább ki van téve az ellenség sebző golyóinak, így a lelkes, hitoktató és a többi szolgáló is, fontos tehát mával

segíteni őket. Evangélicizációk, konferenciák és utazások sikeréhez is hozzájárulhat az imatámogatás. Ezt magunk is átélhetjük a „Kardforgató” alkalmak során, amikor is sok imatéma egy-két alkalom múltán átkerült a kérésrovatból a hálaadás rovatba, tehát az Atya meghallgatta és teljesítette kéréseinket. Ez újra meg újra erőt adott a harchoz. Volt, hogy elkezdtünk imádkozni egy fiúért, aki diszkóba járt, és ott egy súlyos baleset érte. Imádkoztunk a gyógyulásáért, majd a megtéréséért, és mára már rendszeres látogatója a Biblióráknak. Elkezdtünk imádkozni, kitarottunk és az Úr megáldotta szolgálatunkat. És nemcsak azok épültek, gyarapodtak, akikért mi imádkoztunk, hanem mi is, akik imádkoztunk. Az mával bekapcsolódsz egy világméretű könyörgésbe, amelyben Tokiótól Los Angelesig és Reykjavíktól Fokvárosig imádkoznak az evangéliumi keresztyének az Úr Jézus nevében a világért, megtérésért, a szolgálatokért. Az imaharcosok tehát nem csodabogarak, vagy különleges keresztyének, még kevésbé „képzett imaszakemberek”. Te is lehetsz imaharcos, ha Isten erre hív, és te igennel válaszolsz rá, hogy úgy lehessen köszönteni téged is, hogy: - Isten hozott! -

Szeretettel:
Kristóf

Pilinszky János

Király és királynő

*Magányossá tettél. Innét hűségem.
Összetörtél. Ezért vagyok erős.
Kifosztottál. Ettől ragyog palástom.
Ülünk, feksziünk, sétálunk egymás
oldalán.*

*(A költő kéziratai közül
nemrég előkerült vers.)*

„Mindig imádkozni kell és meg nem restülni.” (Lk 18:1)

Miért imádkozunk?

- hogy tudjunk hálát adni
- hogy alkalmassá váljunk a szolgálatra
- hogy közösségbe kerüljünk – Istennel és egymással
- hogy szeretet legyen közöttünk
- hogy meg ne lankadjunk

„Az igaz virul, mint a pálmafa, magasra nő, mint a libanoni cédrus. Az Úr házában vannak elültetve, ott virulnak Istenünk udvarain. Öreg korban is sarjat hajtanak, dús lombúak és zöldek maradnak, és hirdetik: Igaz az Úr, kösziklám Ő, akiben nincs álnokság!” (Zsolt 92:13–16)

Negyedévi imatémák

Adjunk hálát:

- a testet öltött Igéért
- a Gedeon Társaság munkájáért (missziói iratok, Biblia-terjesztés)
- az egyetemisták közötti szolgálatokért
- az új Szervezeti és Működési Szabályzatért
- a Magyar Máltai Szeretetszolgálatért
- a Pelikán és a BPTS új találkozóhelyéért

Könyörögjünk:

- a francia KIE munkájáért
- az Afrikában szolgáló misszi-onáriusokért
- a Húsvét méltó megünnepléséért
- a református lelkészekért
- az evangélikus gyülekezetekért
- az írekért, a skótokért és a walesiekért
- a hajléktalanok között végzett szolgálatokért
- vezetésért

Hogyan dicsőítsünk?

Most, hogy az utolsó oldali sorozathoz bevezetőt írok, döbbenek rá arra, hogy ez a cím, meg az előző is („Hogyan szervezzünk imaközösséget?”), mennyire nagyképűnek hat. Mintha én tudnám hogy hogyan kell, mintha én birtokában lennék a TUDÁS-nak. Mintha másképp már nem is lehetne dicsőíteni. Pedig erről szó sincs. Egyszerűen ifivezetői tapasztalatomat szeretném megosztani minél több testvérel. Aki e sorokat olvassa, hátha nem esik bele sok hibába, amin én már átmentem. Aki pedig gyakorlatban használja a Vezess!-t, hátha kap pár gondolatot, ami a munkáját segíti. Ha csak egyvalaki is egyvalamit is jobban csinál ettől, már megérte. Kérlek benneteket tehát, hogy e rovatot most és a jövőben is így olvassátok. Észrevételeket, kritikákat akár a szerkesztőségbe, akár a Ref. Teológijára (1092 Ráday utca 28.), a nevemre, szeretettel fogadok.

Két elengedhetetlen része van egy keresztyén összefoglalásnak: az ima és az Ige. Az éneklés mind a két kategóriába tartozhat, mert van olyan ének, ami imádság: „Ó, seregeknek Istene...” (Ref. Énekeskönyv LXXXIII. zsoltár), van, ami egyfajta igehirdetés: „Maradj velem, mert mindjárt este van...” (R. E. 511) sőt van, ami hitvallás: „Erős vár a mi Istenünk...” A bibliaórai éneklésnél célszerű ezeket a különbségeket figyelembe venni.

A dicsőítésvezető

Nagy a felelőssége tehát annak, aki az éneklésért felelős. Amint az imaközösségnél, itt is jó, ha van egyvalaki, aki a dicsőítést kézben tartja, azaz

- gondoskodik az énekek kiválasztásáról
- figyel arra, hogy legyen miből énekelni (énekek gyűjteménye)
- ügyel az ismeretlen eredetű énekek megvizsgálására

A jó dallam még nem elég! Egy keresztyén társaságban például lelkesen énekeltünk egy jó dallamú éneket, míg egy lelkész testvérünk fel nem hívta a figyelmünket a szövegben megbújó nyúédzses (new-age-es) kifejezésekre. Ha a dicsőítésvezető nem biztos a dolgában, jobb, ha ilyen esetben egy hitben idősebb keresztyén segítségét kéri.

A dicsőítésvezető jó, ha tud valamilyen hangszeren (gitár, zongora, orgona, harmónium stb.) játszani, de legalább jól énekelni.

A következő számban: *A dicsőítés*

Szeretettel:
Kriszta

